SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 117, ЧИСЛО 46, П'ЯТНИЦЯ, 12 ЛИСТОПАДА 2010 РОКУ 1893 Vol. 117, No. 46, FRIDAY, NOVEMBER 12, 2010 $1.00

Незабутній день для українців Ню-Джерзі: Патріярх Філарет посвятив пам'ятник жертвам Голодомору

Патріярх Української Православної Церкви Київського патріярхату Філарет освячує пам'ятник жертвам Голодомору 1932-1933 років в Україні, відкритий на території Української православної церкви Святого Вознесіння в Кліфтоні, Ню-Джерзі, 6 листопада. Фото: Петро Часто

Петро Часто

КЛІФТОН, Ню-Джерзі. – Суботній день, 6 листопада, увійде в історію парафії Української православної церкви Святого Вознесіння подвійно незабутньою подією: у цей день перед входом до храму відбулося відкриття пам'ятника жертвам Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні, а освятити його прилетів з України предстоятель Української Православної Церкви Київського патріярхату Святіший Патріярх Філарет.

Після відслуження Панахиди по мільйонах безневинно убитих Москвою українцях Патріярх мовив до присутніх надзвичайно глибоке, до болю зворушливе слово .

Зокрема він підкреслив, що подібні монументи на вшанування пам'яті жертв геноциду, спрямованого комуністичним московським режимом проти української нації, стоять уже в багатьох країнах світу, де проживають українці. Оскільки ж наші громади нині є вже на всіх континентах землі, то пам'ять про найбільшу трагедію України XX ст. стає міжнародною, набуваючи для усіх країн і народів значення застороги, щоб таке горе не могло ніде й ніколи повторитися.

Патріярх Філарет нагадав, який шалений спротив чинила московська влада, вже й після розпаду СРСР, оприлюдненню матеріялів про причини та обставини знищення українців з допомогою масового голоду – на тлі щедрого урожаю в Україні саме тих років. І навіть тепер, коли Служба безпеки України встигла за президентства Віктора Ющенка розсекретити неспростовні документи про Голодомор 1932-1933 років і про пряму причетність сталінського режиму до його організування, сьогоднішні керівники Росії, вже нібито демократичної, так само вперто намагаються іґнорувати історичну правду, як це робили їхні совєтські попередники.

– Тим швидше ця правда має розходитися по світі, – підкреслив Патріярх Філарет.

Посвячений пам'ятник – це копія пам'ятника жертвам Голодомору, котрий стоїть на Михайлівській площі в Києві, біля Святомихайлівського Золотоверхого собору. На мармуровій стелі поруч з пам'ятником у Кліфтоні викарбувані, українською й англійською мовами, слова: „Вічна пам'ять мільйонам українців – жертвам Голодомору, вчиненого московською владою в 1932-1933 роках". А на зворотньому боці стели – слова, англійською та українською мовами, Вольтера, славнозвісного французького філософа XVIII ст.: „Україна завжди прагне свободи".

Після освячення пам'ятника і Панахиди відбулося у прицерковній залі прийняття на честь цих обидвох знаменних подій – приїзду Патріярха Філарета і відкриття пам'ятника жертвам Голодомору. Серед гостей були і виступили представник від члена Палати Представників Конґресу США Віліяма Паскрела, міський голова Кліфтону Джеймс Анзалді, українські дипломати – консул Богдан Мовчан, який у своєму виступі передав присутнім вітання від Генерального консула України в Ню-Йорку Сергія Погорельцева, а також віце-консул Костянтин Ворона.

На прийнятті з привітами виступили також Костянтин Ваньо – від місцевого Відділу Укрінського Конґресового Комітету Америки, Богдан Гаргай – від Спілки Української Молоді Америки, Михайло Козюпа – від Організації Оборони Чотирьох Свобід України, Рома Лісович – від Українського Народного Союзу.

З особливою увагою присут-

(Закінчення на стор. 3)

Висновки Національного Демократичного Інституту щодо місцевих виборів в Україні

КИЇВ. – „Стан українського суспільства, де 31 жовтня відбулися місцеві вибори, погіршився у порівнянні з ситуацією під час президентських виборів на початку цього року", – таку заяву зробив 2 листопада Національний Демократичний Інститут (НДІ).

НДІ поділяє стурбованість таких гідних довіри спостерігачів, як представники Громадянської мережі „Опора", найбільшої незалежної організації зі спостереження за виборами в Україні. Спостерігачі „Опори" наголосили, що місцеві вибори відбулися в атмосфері громадської недовіри, а Національний Демократичний Інститут заявив, що новий Закон про вибори до місцевих органів самоврядування, прийнятий Верховною Радою у липні, призвів до непорозумінь, оскільки містить значні вади. Щоправда, деякі зміни на краще були внесені в серпні – у відповідь на занепокоєння української та міжнародної спільноти, але серйозні проблеми, пов'язані з часовими рамками та змістом документу, що, в поєднанні зі скороченим періодом передвиборної кампанії, сприяли непорозумінням, залишились, – стверджує НДІ. Зокрема цей закон призвів до непропорційного формування виборчих комісій, в яких правляча коаліція отримала значну перевагу в представництві та більшість керівних посад, що породжує сумніви у здатності комісій неупереджено контролювати виборчий процес.

НДІ констатує втручання державної влади у виборчий процес. „Опора" та інші спостерігачі повідомляли про випадки, коли правоохоронні органи і Служба безпеки України чинили тиск на кандидатів і спостерігачів з тим, щоб перші не кандидували, а другі не проводили спостереження; виборчі комісії чинили перепони або знімали з реєстрації кандидатів чи на сумнівних підставах відмовляли в акредитації громадським спостерігачам, які мали право здійснювати спостереження; виборців залякували або їм пропонували хабар. Крім того, майже немає прикладів того, що представники органів влади провели суворі роз-

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

В. Янукович обіцяє захищати українську мову

КИЇВ. — Президент України Віктор Янукович висловив переконання, що „українська мова як безцінне надбання народу й надалі буде консолідуючою силою нашого суспільства, надійно захищеною на благо нашої держави". Про це він заявив у вітанні з нагоди Дня української писемности та мови, що відзначається 9 листопада. За словами В. Януковича, „нині ми звертаємо погляд до наших витоків, бачимо гідний поваги й пошанування шлях розвитку й утвердження української мови – від безсмертних „Слова про Ігорів похід", „Слова про закон і благодать Митрополита Іларіона", „Пересопницького Євангелія" до мови нашого сьогодення". Глава держави наголосив, що „український народ – народ великої історії, великої культури і великої мови". Він нагадав, що розвиткові української мови ми завдячуємо таким геніям, як Григорій Сковорода, Іван Котляревський, Тарас Шевченко, Пантелеймон Куліш, Іван Франко, Леся Українка, а також їхнім продовжувачам – Василеві Стусові, Ліні Костенко, Борисові Олійникові, багатьом іншим нашим видатним сучасникам. „Переконаний, українська мова як безцінне надбання народу й надалі буде консолідуючою силою нашого суспільства, надійно захищеною на благо нашої держави", – заявив В. Янукович. *(УНІАН)*

В. Пшонку затвердили Генеральним прокурором

КИЇВ. — Верховна Рада 4 листопада затвердила Віктора Пшонку на посаді Генерального прокурора. Його кандидатуру висунув Президент Віктор Янукович, звільнивши 3 листопада Олександра Медведька, якого п’ятирічний термін на посаді закінчився. За призначення В. Пшонки проголосували 292 депутати. Промовляючи у парляменті, В. Пшонка висловив сподівання на розкриття справи про зникнення харківського журналіста Василя Климентьєва, додавши, що справа „розслідується професійно". 56-річний В. Пшонка працював прокурором Донецької области у 1998-2003 роках. У 2003 році був призначений на посаду заступника Генерального прокурора, однак, уже в грудні, у розпал боротьби за президентську посаду між Віктором Ющенком і В. Януковичем, за власним бажанням звільнився з прокуратури. У 2006 році повернувся у це відомство. Саме тоді, коли В. Пшонка керував прокуратурою Донецької области, сталося вбивство тележурналіста Ігоря Александрова, а розслідування цього злочину викликало багато нарікань міжнародних правозахисних організацій. (*Бі-Бі-Сі)*

Розпочато конкурс знавців української мови ім. П. Яцика

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. — 9 листопада урочисто відкрито XI Міжнародний конкурс знавців української мови ім. Петра Яцика. Конкурс відбуватиметься у Палаці студентів Дніпропетровського національного університету ім. Олеся Гончара. Організатори конкурсу – Ліґа українських меценатів та Міжнародна громадська організація „Інститут україніки" за підтримки управління освіти і науки Дніпропетровської обласної державної адміністрації. У міжнародній громадській організації „Інститут україніки" вважають, що проведення конкурсу знавців української мови саме на Дніпропетровщині є знаковою подією для реґіону. Конкурс, як і раніше, пройде у чотири етапи за олімпійською системою – шкільний, районний, обласний та загальноукраїнський. Передбачається, що цього року в ньому загалом візьме участь понад 5 млн. школярів та студентів. Нагородження переможців проведуть у травні 2011 року. *(Радіо „Свобода")*

США готові допомогти Україні з новим законом про вибори

КИЇВ. — Більшість проблем під час виборів 31 жовтня були спричинені недосконалістю законодавства. Про це 5 листопада заявив Посол США в Україні Джон Тефт, відкриваючи у Києві щорічну Фулбрайтівську конференцію. На його думку, закон про місцеві вибори, ухвалений влітку цього року, не забезпечив належного проведення виборів. Дж. Тефт наголосив, що США готові „допомогти з підготуванням нового закону про вибори". „Президент України Віктор Янукович вже висловлювався щодо необхідности вдосконалення такого закону про вибори, який би відповідав міжнародним стандартам і забезпечував рівними умовами всіх учасників. Ми готові надати допомогу у підготуванні такого закону, готові залучити американських фахівців, щоб у майбутньому Україна мала вибори, які б засвідчували демократичні досягнення українського суспільства", – додав Посол. Дж. Тефт також зазначив, що „вибори 31 жовтня, на жаль, за рівнем відкритости та чесности поступаються останнім президентським виборам в Україні". *(Радіо „Свобода")*

ВР відмовилася від звільнення Д. Табачника та інших міністрів

КИЇВ. — Верховна Рада зняла з розгляду проєкти постанов про відставку низки міністрів. „За" проголосували 242 депутати. Зокрема знято проєкт постанови про звільнення Міністра освіти і науки Дмитра Табачника, Міністра внутрішніх справ Анатолія Могильова, Міністра економіки Василя Цушка, Міністра охорони здоров’я Зиновія Митника та Віцепрем’єр-міністра Володимира Сівковича. Постанови зняті з розгляду як такі, що втратили актуальність внаслідок визнанням неконституційними і втратою чинности Закону України „Про внесення змін до Конституції України" від 8 грудня 2004 року. Як відомо, В. Сівкович уже звільнений, а З. Митник обраний депутатом обласної ради. *(ЗІК)*

Україна – „малопридатна" для підприємництва

КИЇВ. — Україна посіла 145-те місце за рівнем легкости ведення підприємництва в оцінюванні Світового банку та 69-те місце – за рівнем розвитку життя в оцінюванні Програми розвитку ООН. Як і рік тому, найлегше вести підприємництво, згідно з оцінюванням, у Сінгапурі, Гонґ-Конґу, Великій Британії, Новій Зеляндії та США. Географічні сусіди України мають різні показники. Зокрема Росія опустилася з 116-го на 123-тє місце, Білорусь – з 64-го на 68-ме. Водночас Польща піднялася з 73-го на 70-те місце, Угорщина – з 52-го на 46-те. Румунія – на 56-ої позиції, Молдова – на 90-ій. Серед держав колишнього СРСР найбільший проґрес впродовж останніх років робить Грузія, яка, зробивши минулого року стрибок до 13-го місця, покращила свій цьогорічний результат ще на одну позицію. Сама ж Україна, згідно з дослідженням Світового банку, за рік посунулася на 145 місце у порівнянні з 147-им місцем роком раніше. Проте Україна і надалі залишається найгіршою (крім Узбекистану, який посів 150-ту позицію) країною для підприємництва серед держав колишнього СРСР. *(Бі-Бі-Сі)*

Вшанували історика Д. Яворницького

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. — На Придніпров’ї 7 листопада вшановували „невтомного збирача старовини", історика Дмитра Яворницького. 7 листопада виповнилося 155 років з дня народження академіка. Одразу в кількох музеях презентували виставки, що розповідають про життя і творчість Д. Яворницького. Дніпропетровський національний історичний музей ім. Д. Яворницького представив увазі відвідувачів найкоштовніші експонати доби козацтва, зібрані Д. Яворницьким. Будинок-музей Д. Яворницького презентує маловідому епістолярну спадщину історика. А музей „Літературне Придніпров’я" розгорнув літературно-мистецьку виставку „Козак Мамай", присвячену ювілеєві академіка. У Дніпропетровську відбулися Всеукраїнські Яворницькі читання. Д. Яворницький є однією з найяскравіших постатей не тільки української, але й европейської культури. Дніпропетровський історичний музей своєю цінною колекцією експонатів доби козацтва завдячує зусиллям Д. Яворницького. За 30 років керування закладом він зумів перетворити губернський музей на скарбницю пам’яток історії та культури. Саме через збирання старовини і порятунок церковних старожитностей у 1930-ті роки академік поплатився посадою. *(Радіо „Свобода")*

Корвет „Тернопіль" вийшов на бойове чергування

СЕВАСТОПІЛЬ. — Корвет військово-морських сил України (ВМСУ) „Тернопіль" 7 листопада вийшов з Севастополя на бойове чергування в Середземне море, повідомляє прес-служба Міністерства оборони країни. У рамках акції НАТО „Активні зусилля" український корабель буде нести варту у Середземному морі в складі об’єднаних сил альянсу. Під час чергування екіпаж корвета „Тернопіль" проведе тренування і спостерігатиме за цивільним судноплавством, збиратиме інформацію про підозрілі судна і супроводжуватиме кораблі з особливо важливими вантажами. Україна стала другою після Росії країною, що не входить до НАТО, яка приєдналася до морської акції. У жовтні-листопаді 2006 року корвет „Тернопіль" здійснив свій перший 28-добовий середземноморський похід, під час якого провів практичні тренування, і вже в травні-липні 2007 року корвет взяв безпосередню участь в акції. В антитерористичній акції „Активні зусилля", крім „Тернопіля", брали участь фреґат „Гетьман Сагайдачний" та корвет „Луцьк" українських ВМС. Корвет „Тернопіль" був побудований у 2002 році в Києві, став до служби в 2006 році. *(„Кореспондент")*

В Україні зростає кількість самогубств серед молоді

КИЇВ. — Міністер у справах сім’ї, молоді та спорту Равіль Сафіулін на парляментських слуханнях про становище молоді в Україні „Молодь за здоровий спосіб життя" заявив, що в Україні зростає кількість самогубств серед молодих людей у віці 15-19 років. Зростання кількости самогубств пояснюється „відсутністю у молодих людей мотивації до життя". За даними Р. Сафіуліна, в Україні палять 45 відс. юнаків і 35 відс. дівчат, вживають алькоголь 68 відс. юнаків і 64 відс. дівчат. Крім того, близько 80 відс. наркозалежних – це молоді люди у віці від 14 до 35 років. За останні 10 років частка хворих на наркоманію серед неповнолітніх збільшилася від шести до восьми разів. Кількість самогубств в Україні у 2009 році зросла на 2.7 відс. (або на 259 випадків) в порівнянні з 2008 роком. (*„Кореспондент")*

О. Медведько займе крісло Р. Богатирьової

КИЇВ. — Олександер Медведько стане секретарем Ради національної безпеки й оборони (РНБО), замінивши на цій посаді Раїсу Богатирьову. Про це писала 4 листопада газета „Комерсант-Україна", з посиланням на джерела в адміністрації Президента: „ О. Медведько стане секретарем РНБО, а Р. Богатирьова займе становище в уряді". Йдеться про посаду міністра охорони здоров’я, стверджує співрозмовник видання в уряді. За його словами, час для змін у Кабінеті міністрів обраний дуже вдало. „Міністер охорони здоров’я Зіновій Митник пройшов на мажоритарних виборах в Івано-Франківську Обласну раду (кандидував у Коломиї), тож зміна пройде спокійно, і Р. Богатирьова, яка має медичну освіту, займе його місце", – розповіло джерело. 3 листопада Президент Віктор Янукович звільнив О. Медведька з посади Генпрокурора через закінчення терміну повноважень і запропонував парляментові призначити на його місце Віктора Пшонку. При цьому В. Янукович сказав, що О. Медведько продовжить свою роботу „на досить високому рівні", – але нову посаду О. Медведька Президент не назвав. Джерела „Комерсанта" в адміністрації Президента стверджують, що рішення вже прийняте, але покищо не оприлюдниться, бо перед вступом на нову посаду О. Медведько хоче „трохи відпочити". *(„Українська правда")*

Проти Ю. Луценка порушено кримінальну справу

КИЇВ. — Колишній міністер внутрішніх справ (МВС) України, провідник „Народної самооборони" Юрій Луценко заявив, що кримінальна справа, порушена стосовно нього за нібито розкрадання бюджетних фондів в особливо великих розмірах, є результатом його політичної та міліцейської діяльности, і він має намір оскаржити цю кримінальну справу в Печерському районному суді Києва.

Колишній міністер внутрішніх справ України, провідник „Народної самооборони" Юрій Луценко (в центрі) відповідає на запитання журналістів біля будівлі Головного управління з розслідування особливо важливих справ Генеральної прокуратури України, в Києві, 9 листопада, після допиту у слідчого. *Фото: УНІАН*

„Я чітко усвідомлюю, що ця кримінальна справа є результатом моєї політичної діяльности – це спроба Партії Реґіонів закрити мені рота, можливо, закрити і мене від суспільства, щоб я не озвучував свою позицію... Сьогодні я подам скаргу на порушення кримінальної справи, яку вважаю незаконною та необґрунтованою, до Печерського суду. Будемо сподіватися, що в Україні ще залишаються чесні судді... Я впевнений, що не здійснював злочину, і не буду відповідати за цю кримінальну справу. Тому що мої дії не призвели до збитків у державі", – заявив Ю. Луценко 9 листопада після допиту у слідчого з особливо важливих справ Генеральної прокуратури України.

За його словами, нещодавно один з „відомих реґіоналів" попередив його: „Якщо ти будеш продовжувати критикувати Партію Реґіонів і підтримувати Юлію Тимошенко, будеш мати проблеми". Ці проблеми настали 5 листопада через порушення кримінальної справи. Як зазначив Ю. Луценко, спочатку він проходив у справі як свідок, потім як підозрюваний, а тепер його процесуальний статус змінено на звинуваченого.

Він зауважив, що кримінальну справу порушено за ст. 191 Кримінального кодексу України. „Йдеться про те, що я нібито вступив у змову з своїм водієм і створив умови для нарахування йому зайвої пенсії, що становить близько зайвих 40 тис. гривень", – сказав екс-глава МВС. Він вкотре наголосив, що ніколи не приховував і не збирається приховувати свою позицію щодо нинішньої влади, „так само, як ніколи не домовлявся за лаштунками з криміналітетом".

На думку екс-міністра, при щорічному бюджеті МВС майже 8 млрд грн і 300-тисячному колективі знайти такий „злочинний" епізод, „здається, не є великою доблестю". При цьому Ю. Луценко зауважив, що у випадку, якщо була помилка в нарахуванні, прокуратура повинна була б винести протест, а не порушувати „штучну" кримінальну справу.

Також Ю. Луценко зауважив, що йому обрано запобіжний захід у вигляді підписки про невиїзд. „Обрали підписку про невиїзд. Намагалися зробити невиїзд з мого дому, але залишили потім невиїзд з міста Києва", – сказав він.

Незважаючи на можливі наслідки, Бльок Юлії Тимошенко (БЮТ) і партія „Батьківщина" заявляють про свою підтримку і солідарність з екс-міністром внутрішніх справ, провідником „Народної самооборони" Ю. Луценком, проти якого порушили кримінальну справу. Про це йдеться в заяві, поширеній 9 листопада прес-службою БЮТ.

„Переслідування Ю. Луценка режимом Віктора Януковича позбавлене будь-яких правових підстав, має виключно політичний характер, всі ознаки цілеспрямованих політичних репресій проти одного з найбільш послідовних опозиціонерів. Порушення кримінальної справи проти Ю. Луценка та обрання запобіжного заходу у вигляді підписки про невиїзд дуже схожі на подяку нового Генерального прокурора Віктора Пшонки своєму кумові В. Януковичеві за призначення на цю посаду", – йдеться в заяві. (*„Кореспондент", Радіо „Свобода"*)

Висновки...

(Закінчення зі стор. 1)

слідування скарг щодо таких порушень, повідомляє НДІ, зазначаючи, що таке середовище може підірвати довіру виборців до того, що їх політичні права будуть поважатися.

Ці вибори розглядалися як випробування зобов'язань нового уряду запроваджувати демократичні реформи, – далі у своїй заяві нагадує НДІ. Президент України Віктор Янукович неодноразово наголошував, що вибори будуть демократичними, зловживання державними ресурсами чи порушення закону не допускатимуться, а державна влада буде нести відповідальність за справедливість й прозорість виборчого процесу.

Такі благородні цілі, хоча і не були реалізовані під час проведення місцевих виборів, все ж складають основу поліпшення ситуації в майбутньому, підкреслює Національний Демократичний Інститут.

Крім того, представники уряду та правлячої партії висловили зацікавленість у перегляді законів України про вибори та впровадженні єдиного виборчого кодексу.

У зв'язку з цим НДІ рекомендує:

Зміни до виборчого законодавства повинні забезпечити збалансований розподіл місць, в тому числі керівних посад, у комісіях всіх рівнів серед представників політичних партій, і встановити часовий термін, який є достатнім для підготування посадовців і спостерігачів до виборів, проведення передвиборної кампанії кандидатами, отримання належної інформації виборцями. Зміни слід застосувати до всього виборчого процесу, який повинен забезпечувати рівну участь і права всіх політичних сил, бути прозорим і націленим на формування суспільної довіри до виборчої системи України. Виборчий процес є успішним тільки у разі, якщо він дозволяє конструктивну участь у ньому всіх політичних партій і громадських організацій.

Всі майбутні вибори повинні проводитись у відповідності до заяв Президента України, в яких він закликає суворо дотримуватись всіх аспектів виборчого законодавства і демократичних норм. Державні службовці повинні утримуватись від втручання у виборчий процес, впливу на органи судочинства, застосування адміністративного тиску. Кандидатам необхідно надати рівні права щодо формування бюлетенів і проведення виборчої аґітації без втручання з боку влади. Особи, які несуть відповідальність за порушення виборчого законодавства або обмеження прав виборців, повинні переслідуватись за законом у повній мірі. Слід розробити механізм відстеження позовів та рішень щодо них.

В період з 28 жовтня по 2 листопада НДІ брав участь у роботі спільної експертної місії з оцінки виборів до органів місцевого самоврядування, які відбулися 31 жовтня. У найближчі тижні місія оприлюднить свої висновки. Частиною оцінки виборчого процесу в Україні, яку проводить НДІ, є подана вище аналіза законодавчої бази, підготовлена спільно з Міжнародним Республіканським Інститутом (МРІ), а також оцінювання передвиборної ситуації, яке було проведено спільно з Міжнародною Фундацією Виборчих Систем (МФВС). Цю роботу було проведено за підтримки Аґентства з Міжнародного Розвитку США (АМР).

(Національний Демократичний Інститут є неприбутковою, позапартійною організацією, яка працює задля підтримки та зміцнення демократичних інститутів у світі через участь громадян, відкритість та прозорість влади. Більш детальну інформацію представлено на сайті www.ndi.org.)

Незабутній день...

(Закінчення зі стор. 1)

ні на прийнятті слухали короткий але яскравий за формою і глибокий змістом виступ дорогого гостя – предстоятеля Української Православної Церкви Київського паріярхату.

(Ексклюзивне інтерв'ю з Патріярхом Філаретом буде вміщене в наступному числі „Свободи").

Пам'ятник жертвам Голодомору 1932-1933 років в Україні. Фото: Петро Часто

Стела – частина пам'ятника у Кліфтоні.

Учасники маратону подарували свій одяг

НЮ-ЙОРК. — 7 листопада у Ню-Йорку відбувся маратон, участь у якому взяли 45 тис. осіб. З маратоном, який у місті проводять з 1970 року, пов'язана цікава традиція: усі бігуни перед стартом жертвують свій одяг бідним.

Перед початком маратону лінія старту вкрилась купами одягу, які зростали на очах. Опісля працівники благодійної організації підбирали залишений одяг.

Після минулорічного маратону було зібрано 12 тонн одягу. Цього року представники організації сподівались зібрати більше. Майже половину речей буде передано у крамниці вживаного одягу, решта піде на перероблення. (*„Голос Америки"*)

АМЕРИКА І СВІТ

Б. Обама шукає компромісів після виборів

ВАШІНҐТОН. — Президент США Барак Обама 3 листопада заявив, що шукатиме спільної мови з республіканцями, – після того, як опозиційна партія завдала демократам вирішальної поразки на проміжних виборах. Б. Обама назвав перемогу республіканців на виборах 2 листопада важкою поразкою для його Демократичної партії. Республіканці здобули контролю над Палатою Представників. І хоча демократам вдалося зберегти незначну більшість у Сенаті, республіканці отримали додаткову кількість місць у цій верхній Палаті. Конґрес чергового скликання розпочне свою працю у січні. Виступаючи у Білому Домі, Президент Б. Обама заявив, що американці явно розчаровані повільним темпом створення нових робочих місць і зростом економіки. Б. Обама визнав, що важко буде втілювати в життя його законодавчі ініціятиви без підтримки з боку республіканців. Він зазначив, що сподівається, що республіканці запропонують свої ідеї щодо стимулювання економіки і збільшення кількости нових робочих місць. Проте він додав, що створення таких економічних умов, яких Америка потребує, вимагатиме не лише скорочення податків. Він пообіцяв наполегливіше працювати для досягнення компромісних угод між обома партіями. *(„Голос Америки“)*

У США вийшла книга споминів Джорджа Буша-молодшого

ВАШІНҐТОН. — Колишній Президент США Джордж Буш-молодший написав, що його далі „нудить“, коли він думає про те, що в Іраку не було виявлено зброї масового ураження. Саме існування такої зброї було головною причиною очоленого США вторгнення у 2003 році, внаслідок якого повалено режим диктатора Садама Гусейна. Дж. Буш пише про війну в Іраку та інші контроверсійні моменти його президентства у книзі мемуарів під назвою „Decision Points“ („Ключові рішення“), яка з’явилася в книгарнях США 9 листопада. Колишній Президент заявив, що його рішення про вторгнення в Ірак було правильним, і що він не вважає, що йому слід за нього вибачитися. Він твердить, що іракським громадянам стало краще без С. Гусейна, якого він називає „смертоносним диктатором“. 64-річний колишній Президент також визнав низку помилок його уряду, коли він не спромігся вчасно відреаґувати на гураґан „Катріну“, який спустошив місто Новий Орлеан у штаті Луїзіяна у 2005 році. *(„Голос Америки“)*

У Франції підвищили пенсійний вік

ПАРИЖ. — Президент Франції Ніколя Саркозі підписав закон про пенсійну реформу, і 10 листопада цей документ набув чинности – після того, як був опублікований в офіційному органі держави газеті „Journal Officiel“. 9 листопада пенсійну реформу, виступи проти якої місяць стрясали всю Францію, схвалила Конституційна рада. Парлямент остаточно затвердив законопроєкт 27 жовтня. Пенсійна реформа – один з основних політичних кроків Президента Франції Н. Саркозі. Глава держави планує підвищити пенсійний вік, щоб зберегти систему виплати пенсій, які зараз фінансуються за рахунок зростання державного боргу. Громадяни Франції виходять на пенсію в 60 років, якщо вони платили пенсійні відрахування протягом 40.5 року, і в 65 років, якщо платили відрахування менше цього терміну. Реформа підвищить планку, відповідно, до 62 і 67 років. Крім того, необхідний термін виплати відрахувань до 2018 року складе 42 роки. *(„Газета по-українськи“)*

Грузія заарештувала 13 російських шпигунів

ТБІЛІСІ, Грузія. — Грузія підтвердила арешт 13 осіб, яких Тбілісі підозрює у шпигунстві на користь Росії. Чотирьох громадян Росії та дев’ять грузинських військовиків підозрюють у тому, що вони передавали таємну інформацію до Москви – повідомили у міністерстві внутрішніх справ Грузії. Адвокат одного з затриманих сказав у Тбілісі, що суд ухвалив рішення про досудове утримання заарештованих впродовж двох місяців. За словами речника, акція зі затримання підозрюваних почалася чотири роки тому. У Міністерстві закордонних справ (МЗС) Росії затримання „шпигунів“ назвали „політичним фарсом“. Заступник міністра закордонних справ Росії Григорій Карасін заявив, що МЗС чекає на детальну інформацію про звинувачення громадян Росії у шпигунстві, перш ніж подавати коментарі. Повідомлення про арешт з’явилися минулого тижня, але МВС Грузії оприлюднило заяву саме 5 листопада, коли в Росії відзначають День військового розвідника. У заяві мовиться, що про „аґентів“ дізналися завдяки колишньому офіцерові радянської армії. Оглядачі кажуть, що арешт призведе до погіршення й без того напружених стосунків між Грузією та Росією. Російське керівництво відмовляється від контактів з Президентом Міхаїлом Саакашвілі. *(Бі-Бі-Сі)*

В Італії відкрився телеканал з українським мовленням

РИМ. — В Італії відкрився новий телевізійний канал – „Babel TV“ – з українським мовленням, повідомили 10 листопада засоби масової інформації. Новий 141-ий канал супутникового телебачення „SKY“ присвячений шести найбільшим чужоземним громадам Італії: українській, марокській, румунській, албанській, латиноамериканській і філіпінській. На думку організаторів, новий телеканал має сприяти інтеґрації іміґрантів, а також кращому взаєморозумінню італійців та вихідців з інших країн. „Окрім розважальних та інформативних функцій, канал має на меті подолання гомофобії та напруженості у суспільстві, викликаної зіткненням багатьох далеких одна від одної культур і релігій“, – заявила завідувач української редакції телеканалу Мар’яна Сороневич. „Babel TV“ отримав назву від Вавилонської вежі, будівництво якої, згідно з Біблією, і стало причиною виникнення різних мов світу. Кожен день тижня відведений для мовлення окремій громаді: понеділок – латиноамериканській, вівторок – румунській, середа – філіпінській, четвер – албанській, п’ятниця – марокській, субота – українській. У неділю на каналі транслюватимуться найкращі програми, показані протягом тижня. *(Радіо „Свобода“)*

Центробанк США вводить в обіг додаткових 600 млрд. дол.

ВАШІНҐТОН. — Одразу після оголошення результатів виборів голова Федеральної резервної палати Бен Бернанке 5 листопада повідомив ще одну сенсаційну новину. Центробанк планує вкласти 600 млрд. дол. у державні облігації. Мета цього кроку – подальше здешевлення кредитів, що має пожвавити економіку та збільшити кількість робочих місць. Утім, критики зауважують, що це рішення є надзвичайно ризикованим і може мати численні неґативні наслідки, один з яких – зростання інфляції. Центробанк США вводить більше долярів в обіг, аби підприємства мали змогу більше позичати та наймати нових працівників. Економіст Пітер Карділо каже, що Федеральна резервна палата збирається збільшити кількість грошей в обігу. Окрім підприємств, ця політика повинна бути вигідною і споживачам. Отримати позику на купівлю авта чи нового будинку має стати легше. Але П. Карділо каже, що не існує ґарантій, що цей плян спрацює: „Звичайно, це здешевить доляр. Таким чином протягом року-двох ми побачимо інфляцію. А коли інфляція розкручується, стримати її дуже важко“. Інші кажуть, що саме зараз – з найнижчою за останні роки, майже відсутньою інфляцією – плян може спрацювати. Брокер Корт Ґвон каже, що дії Федеральної резервної палати можуть додати впевнености інвесторам: „Це збільшить ліквідність на ринку, що допоможе фінансовим інституціям. Це має допомогти економіці в цілому перейти у фазу зростання“. *(„Голос Америки“)*

10-денне турне Президента Б. Обами країнами Азії

ВАШІНҐТОН. — 5 листопада Президент США Барак Обама розпочав 10-денну туру країнами Азії. Першою зупинкою Президента стала Індія, де він провів чотири дні. Б. Обама відвідав фінансовий центр у Мумбаї та столицю Делі. Перед від’їздом Б. Обама сказав, що їде у реґіон з найбільш динамічними економіками світу, щоб відкрити нові ринки для американських товарів та послуг.

Угоди між Індією і США, загальна сума яких становить 10 млрд дол., дадуть змогу працевлаштувати 54 тис. американців. Про це 7 листопада повідомив

Президент США Б. Обама в Мумбаї заявив про нові правила експорту для компаній США, які полегшать їм ведення підприємництва в Індії.

Однією з угод, про які говорив Б. Обама, є придбання 33 літаків „Боїнґ-737“ індійським авіоперевізником „SpiceJet Airlines“, а також контракт на постачання двигунів „General Electric“ для літаків індійських військово-повітряних сил.

Президент США прибув до Індії 6 листопада. Головною метою візити названо розширення співробітництва двох країн, яке „багато в чому визначить політичну картину нинішнього століття“. Президент Б. Обама 8 листопада у рамках своєї візити в Делі зустрівся з прем’єр-міністром Індії Манмоганом Сінґгом і заявив, що Індія є світовою державою, і їх держави повинні працювати разом заради „безпеки і процвітання“.

Індійський прем’єр погодився з главою США в тому, що протекціонізм неґативно позначається на зростанні обох економік, і запевнив, що його країна не збирається „красти в американців їх робочі місця“. Серед сфер, у яких буде посилено співпрацю, названі космічна, громадянська, ядерна та оборонна. У той же час М. Сінґ дав зрозуміти Б. Обамі, що Індія не має наміру починати повномаштабні переговори з Пакистаном щодо кашмірської проблеми, поки той не припинить „експортувати тероризм“.

Поїздка Б. Обами по країнах азіятського реґіону, в тому числі Індонезії, Південної Кореї і Японії, проходила напередодні зустрічі „G20“ у Сеулі, що розпочалася 11 листопада.

9 листопада Б. Обама розпочав довгоочікувані відвідини Індонезії, де він запропонував допомогти країні у подоланні наслідків нещодавніх стихійних лих. Він також пообіцяв побудувати „всеохоплююче партнерство“ з цією найбільшою у світі ісламською країною. Незважаючи на дощову погоду, сотні людей вишикувалися вздовж маршруту президентського кортежу, вітаючи Б. Обаму з поверненням в країну, в якій у дитинстві він жив чотири роки.

Виступаючи на спільній пресконференції з президентом Сусіло Бамбанґ Юдойоно, Б. Обама заявив, що США завжди стоятимуть разом з Індонезією, натякаючи при цьому на нещодавнє цунамі і виверження вулкану, що спричинило скорочення візити Президента.

Б. Обама зазначив, що взаємини США з Індонезією зосереджуватимуться на трьох ділянках співробітництва – торгівлі та економічних питань, спільних викликах – зокрема на кліматичних змінах, та на політичних питаннях і питаннях безпеки. Він повідомив, що США втілять у життя нову ініціятиву для підтримки громадянсько-суспільних організацій в Індонезії в їх боротьбі з корупцією.

Б. Обама приїхав до Індонезії з Індії, де підтримав прагнення Делі здобути місце постійного члена Ради Безпеки ООН.

Після Індонезії Президент США вирушить до Південної Кореї та Японії. *(„Голос Америки“, УНІАН, Радіо „Свобода“)*

НА ТЕМИ ДНЯ

Митрополит Андрей і Патріярх Йосиф – слуги Божі, а не земні

Конкретна обставина зумовила, що постать Митрополита Андрея Шептицького є в сьогоднішній Україні предметом загальної уваги і зацікавлення – у зв'язку зі спорудженням пам'ятника Великому Митрополитові у княжому городі Львові. Але чому так пізно? Це треба було зробити відразу ж після відродження нашої державности. Втім, ліпше пізно, ніж ніколи.

Відбулося теж вшанування 145-річчя з дня народження Митрополита Андрея. 29 липня в селі Прилбичах Яворівського району Львівської области, де наш Митрополит народився, правилася врочиста Архиєрейська Служба Божа з участю Єпископа-помічника Богдана Дзюраха. Кружляють також неофіційні, але давно очікувані вістки про недалеке вже проголошення нашого Великого Митрополита святим.

Тим часом другий наш церковний світоч, Патріярх Йосиф Сліпий, духовний син і гідний наслідник Митрополита Андрея, героїчний Ісповідник Віри, який 18 років важко страждав у московсько-комуністичній каторзі за єдність нашої Церкви з Римським Апостольським Престолом, все ще чекає на особливе відзначення і прославлення.

Навіть Ватикан мовчить, бо в обороні української і вселюдської правди Патріярх Йосиф відважився виступити не лише проти Москви, але й проти Ватикану. Тому треба його „позбутися зі Львова", перенести до Києва, бо у Львові він був би різким дисонансом у 2012 році, коли польські римо-католики готуються до врочистих святкувань, з участю Папи, 600-річчя „польського Львова". Патріярх Йосиф навіть не удостоївся найнижчого ступеня „Слуги Божого" в беатифікаційному процесі.

І тут випадково я довідався про ще одного відомого „Слугу Божого", і це дозволило мені також припустити можливі ватикансько-польські пляни у зв'язку з теперішньою особливо активною популяризацією особи Митрополита Андрея Шептицького.

У чикаґській епархіяльній газеті „Нова Зоря" (серпень) у рубриці „Радіо Ватикану" подано, між іншим, таку інформацію: „У 1999 році Слуга Божий Іван-Павло II призначив його (кардинала Каспера) секретарем папської Ради...". І далі: „У 1995 році Слуга Божий Іван-Павло II призначив о. Курта...". Не зміст цих призначень мене зацікавив, але лише факт, що цей великий польський Папа досі не визнаний святим, все ще залишаючись „Слугою Божим". І тоді, у світлі сучасних подій, відкрились мені очі на дуже ймовірні пляни ватикансько-польської церковної еліти щодо тих двох „Слуг Божих" – проголосити духовними покровителями „польського Львова".

Якщо б таке сталося, то це було б не вивищення Великого Митрополита Андрея, а його велике пониження, бо він завжди почувався і діяв як вірний син українського народу, рідної Української Церкви, як славний нащадок своїх українських предків, також і тих, що зрадили і відступили. Своїм життям він старався відпокутувати їхні провини.

У всіх тих спробах звеличування особи Митрополита Андрея вражає нас дивна поверховність – короткі згадки у пресі. Зовсім не йдеться про засоби для збереження українського характеру нашої Української Греко-Католицької Церкви. У згаданому вже епархіяльному часописі „Нова Зоря" появилася стаття „Слов'янське християнство – нова ідентичність УГКЦ". Це виразний заклик до деукраїнізації і самозаперечення нашої рідної Церкви. Можна собі тільки уявити, що сталося б, якби ми поєдналися церковно з польськими римо-католиками і московськими православними. Це був би справді наш кінець!

Єднатися нам треба в першій мірі з нашими православними українськими братами. Бо церковний поділ – це наша велика трагедія, болюча рана на нашому духовно-національному організмі, яку треба конечно вилікувати. Визначні церковні провідники обох Церков Митрополит Андрей, Митрополит Василь Липківський, Патріярх Йосиф і Патріярх Мстислав вказують нам шлях до такого поєднання в любові і взаємній пошані. Прикладами хай послужать нам деякі події з їхнього життя.

Знаний співець стрілецької слави Роман Купчинський у своїх споминах „Три моменти" („Церковний вісник", 23 листопада 2003 року) описує свою зустріч у Києві з Митрополитом Василем Липківським: „1921 рік. Я був тоді у Києві і зайшов оглянути стару нашу святиню – Софіївський собор... Задивлений у красу, заслуханий у гомін віків, не помітив я, що хтось до мене підійшов... „ Я протоієрей Липківський, Митрополит Української Автокефальної Православної Церкви"... Серед розмови ми обходили Софію, і Митрополит Липківський пояснював то одне, то друге. Ми опинились біля ненарушимої стіни. „Такі є люди в нашій історії, – сказав Митрополит Липківський. – Ніяка буря їх не звалить. І в нашій Церкві є такі. Перший Київський Митрополит Іларіон, Іван Вишенський, Петро Могила, Андрей"... „Котрий Андрей?". „Митрополит Андрей Шептицький. Нам, автокефальним, закидають, що ми самосвяти. Як ви гадаєте, чи Митрополит Андрей нас, автокефальних єпископів, висвятить?"

„Думаю, що не може. Адже він греко-католицький Митрополит".

„Але в першу чергу він наш Патріярх. Ми його вважаємо за найвищого українського духівника. І що не кажіть, як би нам тільки дібратися до нього, то поблагослов би...".

Митрополит Липківський не дібрався до Митрополита Шептицького, помер на засланні. Але він мав повну рацію, що не сумнівався в готовності Митрополита Андрея висвятити єпископів для УАПЦ, коли б до нього з таким проханням звернулися. Він умів відрізнити великі, важливі речі від дрібничок.

Іншим прикладом, гідним наслідування, було величне перезахоронення тлінних останків Патріярха Йосифа у серпні 1992 року у Львові, в якому взяв участь також український православний Патріярх Мстислав, який, будучи вже старенькім і слабосильним, прибув туди в інвалідському візку. Цю подію дуже гарно описує о. митрат Степан Дзюбина у своїх спогадах „І стверди діло рук наших": „Такого величавого похорону ще ніколи не бачив Львів. Мільйон триста тисяч, а дякі кажуть, що й більше перейшло біля тлінних останків Патріярха... В тому величавому похороні взяв участь також і православний Патріярх Мстислав... Вже 94-літній старець дуже сердечно попрощав Покійного, кланяючись йому три рази низько і, між іншим, сказав: „Мій Дорогий Брате! Дякую Тобі дуже сердечно за Твою сердечність і Твою піддержку для мене". Це був дуже зворушливий момент, а також і дуже повчаюча лекція для нас усіх".

Євген Іванків,
Чикаго

Голодомор – небажана тема для Президента

4 жовтня Президент Віктор Янукович видав указ щодо Національної премії України ім. Тараса Шевченка, яка є найпрестижнішою нагородою за творчі досягнення в галузі літератури, культури і мистецтва в Україні. Указ був майже непомічений суспільною опінією, за винятком, можливо, тих громадян країни, хто продовжує чекати від В. Януковича не кращого, а все гіршого.

Й попередні президенти в Україні дозволяли собі редаґувати процедурні питання, що стосуються нагород. Одначе, В. Янукович пішов за рамки процедури. У грудні 2007 року Президент Віктор Ющенко розширив тематику для розгляду творів, висунутих на нагороду ім. Т. Г. Шевченка, додавши до положення про Національну премію наступний текст: „... У тому числі твори, які висвітлюють тему Голодомору 1932-1933 років в Україні".

Виходить, це було серйозною проблемою для В. Януковича, який указом з 4 жовтня окреслив такими, що втратили чинність доповнення „Про додаткові заходи щодо підтримки досліджень теми Голодомору 1932-1933 років в Україні".

Указ Президента В. Януковича не стосувався жодних інших тематичних питань. Отже, як ініціятива В. Ющенка випливала з його особистих переконань щодо потреби глибшого вивчення причин та обставин Голодомору, так само реакцію В. Януковича можна витлумачити, як його особисту спробу підірвати цю ініціятиву, тобто зупинити процес вивчення Голодомору. Особисте іґнорування В. Януковича теми Голодомору уже стало помітним за межами України.

Тиждень тому, всупереч дипломатичному протоколові, він навіть не супроводжував Прем'єр-міністра Канади Стівена Гарпера до Меморіялу Голодомору в Києві.

Першу спробу принизити тему Голодомору В. Янукович вчинив уже в день своєї інавґурації, усунувши це історичне питання з президентського сайту.

А невдовзі, 27 квітня, в Страсбурзі, перед членами Парляментської Асамблеї Ради Европи він заявив, що вважає неправильним розглядати Голодомор як геноцид українського народу.

Наступним кроком В. Януковича було звільнення всіма шанованого академіка Ігоря Юхновського з посади голови Інституту національної пам'яті і заміна його комуністом Валерієм Солдатенком, який негайно підготував законопроект про скасування закону України, що кваліфікує Голодомор геноцидом. Протягом останніх кількох років Україна разом з Світовим Конґресом Українців (СКУ) організовує в листопаді щорічне відзначення Голодомору в приміщенні Об'єднаних Націй у Ню-Йорку.

У цьому році СКУ не отримав повідомлення про це відзначення від Постійного Представництва України до ООН, як це було в минулих роках. СКУ за власною ініціятивою спробував замовити конференційну залю у штаб-квартирі ООН в Ню-Йорку для такої події. На жаль, після кількатижневих розмов і листування, Економічна і Соціяльна Рада ООН відхилила прохання СКУ: мовляв, Голодомор не входить до її компетенції.

Слід зазначити, що глава Департаменту з економічних та соціяльних питань неурядових організацій ООН – росіянин. З приводу цього відзначення СКУ звернувся до Постійного Представника України в ООН Посла Юрія Сергеєва. Він відповів: „Постійне Представництво разом з окремими активістами українських організацій США вже кілька місяців веде підготування меморіяльного засідання в ООН для вшанування пам'яті жертв Голодомору в Україні, як це робилося в попередні роки.

Представники СКУ, Українського Конґресового Комітету Америки, Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, Українського Народного Союзу, „Нової Хвилі" будуть запрошені на цей захід".

На сьогоднішній день (3 листопада) ніхто з вище названих організацій обіцяного запрошення не одержав.

Аскольд Лозинський,
Ню-Йорк

Новий пункт культурного шляху „Схід-Захід"

ЛЬВІВ. — Городоцький район на Львівщині став партнером проєкту „Via Regia – культурний шлях до Европи". Проєкт додасть можливостей районові широко представити свої культурно-туристичні принади для европейського туриста.

Цей проєкт Ради Европи спрямовано на збереження культурних цінностей, популяризацію незнайомих культур, обмін інформацією, зустрічі з молоддю Европи та створення нових можливостей для культурного туризму.

Проєкт об'єднує вісім европейських країн, до нього долучаються міста вздовж найстарішого шляху зі Сходу на Захід, а нині европейського транспортного коридору з Еспанії до України. Городок став п'ятим українським містом, з яким Европейський культурно-інформаційний центр підписав угоду про співпрацю. *(„Німецька хвиля")*

Нова загроза нашій мові

З перемогою Партії Реґіонів у виборах до місцевих рад влада Президента Віктора Януковича таки дорвалася до реальної можливости запровадити однопартійну – за московським взірцем – систему, від котрої, у зв'язку з проросійським духом цієї партії, слід чекати неоголошеної, але тотальної війни проти всього свідомого українства в Україні.

Реґіоналам не досить угод з Москвою, котрі суперечать національним інтересам України, не досить російської присутности в українській економіці, банківській сфері, вони хочуть захитати гуманітарні основи українства, дозволивши Москві поновно окупувати його духовний, культурний, мовний простір. Тепер, після виборів, вони вже ані не сумніваються, що зареєстрований у Верховній Раді 7 вересня законопроєкт „Про мови в Україні" в найближчий час буде схвалений парляментом. Проєкт цей небезпечний з багатьох точок зору. По-перше, він ревізує положення щодо державної мовної політики, викладені в Конституції України, тобто є антиконституційним, оскільки ці положення можуть бути змінені тільки у висліді всеукраїнського референдуму. По-друге, цей проєкт, набравши чинности, узаконить „українсько-російську двомовність", а це означає, що українська мова, жорстоко нищена протягом усіх московських режимів, царських і совєтських, лицемірно зрівнюється у правах з панівною і нині російською мовою, накиненою, як зашморг, на Україну чужою імперією. По-третє, законопроєкт, поданий нібито для того, аби унеможливити „дискримінацію російської мови", не має і не може мати ніякого соціологічного обґрунтування, адже насправді мовна ситуація в Україні ось яка: україномовна преса складає 31.8 відс., російськомовна – 68.1 відс., у книговиданні цей розрив ще страшніший: українською мовою виходить тільки 13 відс. книжкової продукції, російською мовою – 87 відс.

Якщо Верховна Рада узаконить цю кричущу несправедливість, наслідки можуть виявитися не просто тяжкими, але й незворотніми – буде узаконено розкол суспільства за мовно-етнічною ознакою, держава втратить ефективний засіб внутрішнього об'єднання, буде зупинено процес національного самовизначення України, національна ідентичність українців перестане бути вирішальним чинником дальшого історичного розвитку країни.

Позичивши, як то говориться, в сірка очі, троє депутатів-ретроградів – реґіонал Олександер Єфремов, комуніст Петро Симоненко і литвинівець Сергій Гриневецький – у статті 7 законопроєкту написали, що „українсько-російська двомовність є важливим надбанням українського народу". Це звучить як брутальна насмішка над нашим народом, над його трагічною, переважно з вини Росії, історією, над здоровим глуздом.

Погоджуємося з депутатом з фракції „За Україну!" Ярославом Кендзьором, який прокоментував згаданий законопроєкт в належний спосіб: „Йдеться про намагання знищити Україну і все українське, як це робилося у 1937-1938 роках. Зараз інший час, масово винищувати людей неможливо, тому й застосовується інший метод – винищення самої основи української культури – української мови".

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор – Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор – Володимир Гончарик (973) 292-9800 дод. 3041
e-mail: admin@svoboda-news.com
Керівник відділу оголошень – Марійка Осціславська (973) 292-9800 дод. 3040
Fax: (973) 644-9510
e-mail: adukr@optonline.net
Передплата – Марійка Пенджола 973) 292-9800 дод. 3042
e-mail: subscription@svoboda-news.com

ЛИСТОПАД В НАШІЙ ІСТОРІЇ

„...А землю козацьку не кину"

„Все знесу, все перетерплю, а землю козацьку не кину" – цими простими і щирими словами окреслив сенс свого життя Дмитро Яворницький, археолог, етнограф, фольклорист, поет і повістяр, автор тритомної „Історії запорізьких козаків" та декількох десятків інших наукових праць, присвячених українській старовині. Кожна з них позначена енциклопедичною ерудицією і також почуттям безмежної любови до України і до її славетної козацької доби.

Народився цей великий українець в селі Сонцівці на Слобожанщині 8 листопада 1855 року, тобто 150 літ тому, в дяківській родині. Навчався спершу в духовній семінарії, відтак – на історико-філологічному факультеті Харківського університету, де мав можливість залишитися викладачем і невдовзі стати професором. Але для цього йому треба було погодитися досліджувати тему, котра не мала нічого спільного з Україною. Махнувши рукою на професорську перспективу, він викладав історію у харківських гімназіях і читав публічні лекції, об'єднані спільною темою – „Про запорізьких козаків".

А кожного літа подорожував запорізьким краєм, за свої невеликі заробітки влаштовував археологічні розкопи, збирав в різних архівах давні документи, записував від старих людей пісні і перекази про життя запорожців. Однак, слідом за визнанням таланту історика і обранням Д. Яворницького членом Історико-філологічного товариства при Харківському університеті, почалися нападки на нього з боку україножерного харківського чиновництва. Тому влітку 1855 року він перебрався до Петербурґу, викладав історію й літературу у приватних гімназіях та в кадетському корпусі, водночас активно працював у столичних архівах.

Петербурзький період цікавий зокрема його дружбою з російським художником Іллею Рєпіним, який увічнив українського дослідника у своїй знаменитій картині „Запорожці пишуть листа до турецького султана" в образі писаря.

З Петербурґу Д. Яворницький листувався з Михайлом Коцюбинським, Миколою Лисенком, Іваном Нечуєм-Левицьким, Борисом Грінченком, багатьма іншими діячами української літератури і культури. Мабуть, саме це листування й спонукало історика взятися за художню прозу, і вже навіть першу його повість – „Наша доля – Божа воля" прихильно зустріли і читачі, і критики. Відтак світ побачили інші його твори – роман „За чужий гріх", повісті „Христос у серці чоловіка", „У бурсу!", багато новель, а також збірка поезій „Вечірні зорі".

Але, певна річ, і російська столиця косо дивилася на проукраїнську діяльність Д. Яворницького. Особливо після того, як він поїхав на Соловки і написав працю про гетьмана Петра Калнишевського. В „нагороду" вчений опинився у трирічному засланні в Ташкенті, під наглядом поліції. То був той „затишний час", вислідом якого стала блискуча монографія про Івана Сірка, а також дуже цікавий „Путівник по Середній Азії".

У 1896 році авторитетний російський історик Василь Ключевський запросив Д. Яворницького до Московського університету читати лекції з археології й історії України. А під час канікул напружено працював у варшавських архівах, їздив до Туреччини, Ірану й Палестини, щоб своїми очима побачити місця турецької неволі українців і бойові шляхи запорожців.

У 1902 році Д. Яворницький очолив історичний музей у Катеринославі (теперішнній Дніпропетровськ). Насправді це був унікальний музей українського козацтва: створена істориком колекція налічувала 75 тис. експонатів. Не дивно, що самого Д. Яворницького, як свідчив поет Яків Щоголів, назвали „завзятим запорожцем, який сім разів ламав собі руки на Дніпрових порогах і готовий 70 разів поламати ноги, аби б тільки зануритися в Дніпро та видертися на його скелі". Заразивши своїми ідеями низку меценатів і місцевих поміщиків, Д. Яворницький взявся розкопувати козацькі могили. Промовистий факт: саме у Катеринославі, з ініціятиви українського історика, відбувся у 1905 році XIII Російський археологічний з'їзд.

Музей запорізької старовини так швидко розростався, що Д. Яворницький став клопотатися перед владою про будівництво другого корпусу і за власний рахунок поїхав до Єгипту, щоб взяти за зразок Каїрський музей.

У 1914 році Д. Яворницький домігся від катеринославського губернатора дозволу відсвяткувати 100-річчя від народження Тараса Шевченка. А наступного року козацький музей відвідав цар Микола II.

По тій візиті очевидці залишили такий переказ. „Скажіть, професоре, на які періоди ви ділите історію запорізьких козаків?" – запитав цар. „На три періоди, відповів Д. Яворницький. – Перший – боротьба запорожців з мусульманським світом. другий – з католицьким світом, а третій – боротьба з Москвою". „А з Москвою – за що?" – здивувався Микола II. „За свої запорозькі вольности, ваша імператорська величність". „І чим же оця боротьба закінчилася?", – вже справді зацікавився цар.

„Як бачите, ваша імператорська величність, – розвів руками історик. – Закінчилася тим, що ви стоїте на святій землі колишніх запорізьких вольностей, а я, нащадок того лицарського козацтва, мушу давати вам пояснення".

За Української Народної Республіки Д. Яворницькому запропонували працю в Академії Наук, однак, він занадто дорожив долею свого музею, щоб ризикувати нею. Далі, у 1920-ті роки, продовжував археологічні розкопи, видав чудовий альбом „Дніпрові пороги", збірку документів „До історії степової України".

На початку наступного, страшного для українства десятиріччя, Д. Яворницького звинуватили в „українському буржуазному націоналізмі" та звільнили з праці в музеї. Останні роки його життя минули у злиднях. Помер видатний історик 8 серпня 1940 року.

П. Ч.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Як я не став депутатом

Бути депутатом я не мріяв, бо досхочу надивився на зради депутатами інтересів виборців заради власної вигоди, наслухався їхньої демагогії. Але на жовтневих виборах я вперше в житті погодився кандидувати до Смілянської міської ради від „Нашої України".

Іду по дільниці, зустрічаю місцевих жителів, своїх потенційних виборців. Розповідаю їм, хто я, чому йду в депутати. Повідомляю, що позапартійний, але висунутий партією „Наша Україна". Пояснюю, що більшість у Верховній Раді прийняла такий закон, за яким усіх, навіть позапартійних, прив'язали до партій, як козу до кілка. Самовисування чи висування кандидатів від громад не дозволено. Але я погодився на висунення мене кандидатом у депутати від цієї політичної сили, бо поділяю її налаштованість на повернення українців до своїх витоків, на правдиве висвітлення історії, на розвиток малого і середнього підприємництва і, відповідно, творення середньої кляси як основи громадянського суспільства.

На мене дивляться, як на істоту з іншої плянети.

– То ви не з Партії Реґіонів? – перепитують недовірливо.

– Ні!

– То на що розраховуєте? Але ж не реґіонала до влади не допустять…

– Усе вирішуєте ви в кабінах для голосування.

– За нас усе вже повирішували.

Підходять інші, долучаються до розмови.

– Ви такий, як і ми, – наголошує чоловік, що тримає велосипеда, – тобто бідний. А обирати треба багатого. Він менше крастиме.

– А що це у вас написано? – раптом заволала повненька жіночка, яка саме розглядала мою листівку. – „Смілі – українську владу!". То ви націоналіст. Не треба нам націоналістів!

Звісно, траплялися люди, які цікавилися моєю програмою, але таких мало. Більшість або похмуро мовчала, або глибокодумно переконувала мене, що проти течії пливти безглуздо.

Напередодні виборів до Сміли завітав голова Черкаської обласної адміністрації, Герой України Сергій Тулуб. На зібранні у міському будинку культури я збагнув, чому такі насторожені і недовірливі виборці, чому так критично налаштовані. Їх пригнічує швидкість дій нової влади з згуртування всіх під своє крило, безпринципність багатьох представників влади минулої, що викликає зневіру і розчарування. У залі сиділи майже всі службовці Сміли, директори шкіл, установ, підприємств. Усі вони уже записалися в „партію переможців". Усі палко вітали С. Тулуба і майбутнього міського голову, в перемозі якого теж ніхто чомусь не сумнівався. Дух реваншу витав над сценою, як і голубі кульки.

Після зборів я намагався зфотографувати С. Тулуба і отримав ще одне підтвердження особливости „нової демократії": мені не дозволили увічнити С. Тулуба, відштовхнули вбік. Це здивувало. Адже доводилося фотографувати президентів Леоніда Кучму і Віктора Ющенка, попередніх губернаторів Черкащини на різних заходах, і ніколи не було жодних проблем. І от раптом…

Нова „керівна і спрямовуюча" сила хоче геть усе тримати під контролею. Її очільники, схоже, повірили у власну обраність і непогрішимість. А звідси їхнє почуття вседозволености, безкарности, яке добре відчувають звичайні люди, і з яким вони, здається, покищо не готові боротися. Досвід радянського часу виявився сильніший за щеплення демократією. Обережність викликала пасивність і зневіру.

Перед виборчою дільницею в Смілі – прапори і намети Партії Реґіонів.
Фото: Олександер Вівчарик

У Смілі перемогли представники Партії Реґіонів. В місті голосувала заледве третина виборців.

На дільниці, де я був кандидатом, з 1,066 виборців, внесених до списку, проголосували 456. І це ще дуже гарний результат. Кандидат від Партії Реґіонів набрала 82 голоси, я – 41. Решта розподілилися серед 10 інших кандидатів. 141 виборець не підтримав жодного.

Розчарування! Люди не вірять, що в Україні можна щось змінити. Суспільство починає все більше і більше мріяти про сильну руку. У цьому, між іншим, полягає відносний успіх Партії Реґіонів, яка зуміла нав'язати суспільству міт про сильного і справедливого Віктора Януковича. Тим сильнішим буде розчарування. А воно обов'язково буде.

Я теж мрію про команду: згуртовану, дисципліновану, патріотичну, з сильним вольовим провідником, який не боявся б брати відповідальність на себе. Єдине, в чому я заздрю „реґіоналам", це їхній згуртованості і дисциплінованості. А ще я думаю, що коли б написав в летючці на „Смілі – неукраїнську владу!", то набрав би більше голосів. От тільки не хотілося б мені бути депутатом від таких людей.

Олександер Вівчарик,
Сміла, Черкаська область

Проблеми України тривожать читачів тижневика

Серед листів, які надійшли до „Свободи" у перші листопадові дні, є спомин **Ярослави Губаржевської-Француженко** з Роквелу, Мериленд, про її батька – о. протопресвітера проф. Ігоря Губаржевського (1905-1970) з нагоди 40-річчя його відходу. Я. Губаржевська-Француженко надіслала фраґмент праці свого батька з 1965 року „З меншістю за правду", у кому він закликає завжди відстоювати правду.

Член Наукового Товариства ім. Шевченка **Микола Процик** з Долини, Івано-Франківська область, написав про клюб краєзнавців при місцевому музеї „Бойківщина", який щороку випускає збірник „З історії Долини". Для зацікавлених подаємо адресу: Микола Процик, проспект Незалежности, 5, Долина, Івано-Франківська область, 77504 Ukraine. Тел.: (380-3477) 27-030.

Д-р Василь Наконечний з Бетезди, Мериленд, написав спогад з дитинства про те, як він у 1933 році ходив до народної школи у Войнилові, Івано-Франківська область, а жив у передмісті містечка і відвідував проби співаків, на концертах деклямував поему Тараса Шевченка „Гамалія".

Лера Крок з Києва повідомила про семінар з розвитку української мови, який відбувся 26 жовтня в гімназії ч. 48. В семінарі брали участь фахівці Київського університету ім. Бориса Грінченка, Всеукраїнського об'єднання „Кобзар", вчителі та методисти.

„Багатство українського життя треба відновити в єдності, як то сталося в Англії за короля Генрі VIII, коли усі об'єдналися проти французького вторгнення та побудували свою вільну державу. Історія України сповнена різних поділів. Були окремі удільні князівства часів Київської Русі, Галицька держава, гетьманати по обидва боки Дніпра. У XXI ст. цього не повинно бути. Накласти на українців нові кайдани вже запізно, бо золоте сонце волі засвітило нам усім. Треба тільки єднання, щоб триматися разом для добра своїх дітей і народу", – написав у листі **Мирослав Коблянський** з Шарлоти, Північна Каролайна.

Свого листа Мирослав Коблянський написав як молитву за Україну, яку закінчив проханням: „Господи, дай мені знання і здоров'я, щоб разом з іншими служити нашій державі!"

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

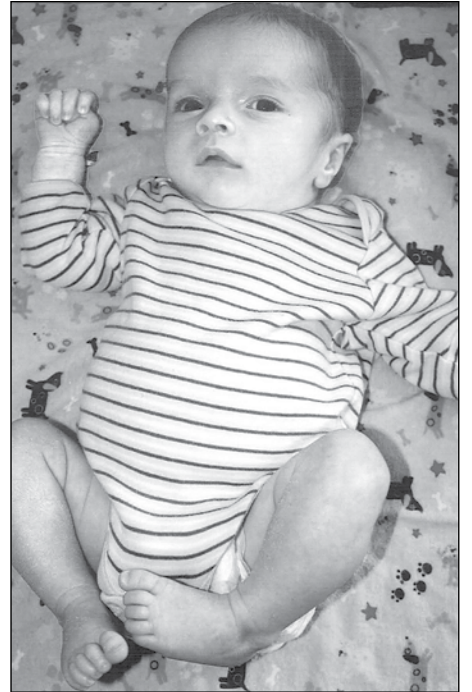
Нові члени Українського Народного Союзу

Софія-Анастазія Карни, доня Тамі і Джорджа Карни з Медіни, Огайо, – нова членка 112-го Відділу УНСоюзу. Свою внучку забезпечила бабуся Марія-Анна Корилко.

Віра (зліва) і Ромчик (праворуч) Граби, діти Дженіфер і Романа Грабів з Кінґстону, Ню-Йорк, Софія та Лія Ґундерсен (посередині), діти Адріяни та Брета Ґундерсенів з Вашінґтону, Ню-Джерзі, – нові члени 234-го Відділу УНСоюзу. Своїх внуків забезпечила бабуся Аврелія Граб.

Томас-Йосиф Гіпп, син Катерини і Адама Гіппів з Гіліярду, Огайо, – новий член 112-го Відділу УНСоюзу. Свого правнука забезпечила прабабуся Аліс Оленчук.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Фестиваль у парафії св. Йосафата розвіяв тугу за рідним краєм

ПАРМА, Огайо. – При в'їзді в „Українське село" гордо підніс в піднебесся свої бані собор свщм. Йосафата, який минулого року відзначив 50-ліття заснування парафії і 25-ліття проголошення собору Єпархіяльною катедрою. А 9 жовтня на великому парафіяльному обійсті і в астродомі відбувся осінній фестиваль.

У всіх був піднесений настрій, святковий одяг, а в багатьох – українські строї. Лунали рідна пісня і задушевна музика. Люди юрмилися біля наметів з різним крамом. Юрко Лебідь та Степан Мамчур привезли на фестиваль чудові українські сувеніри, вишивані сорочки, футболки з національною символікою, відео-авдіодиски української патріотичної тематики.

Затримувалися гості біля колекції писанок Лінди Гуперт, яка тут же давала майстер-кляси з техніки писанкарства. Показала керамічні і ткацькі витвори художниця з Гуцульщини Уляна Возняк, яка разом зі своїм чоловіком представила і колекцію вишиваних українських строїв. Доповнювали красу буханці українського хліба, яким пригощала гостей родина старших еміґрантів Оленчаків.

Були на фестивалі твори вихованців художньої студії „Мальви", яка діє при парафії. Юні таланти плекає Жана Петрів.

Цікавою була мистецька програма. Линули українські пісні у виконанні ансамблю Клівлендської школи бандури. Виступили жіночий вокальний ансамбль „Зоря", танцювальний ансамбль „Каштан" Школи українського танцю.

Шанувальники копаного м'яча зібралися на стадіоні, де проходила гра місцевих футбольних дружин. Для дітей діяли різні атракціони, конкурси і змагання.

Василь Романчук

Вихованці художньої студії „Мальва". Фото: Василь Романчук

Українським хлібом пригощала родина Оленчаків.

Відділові УККА в Бостоні – 60 років

Петро Волощук

БОСТОН. – Бостонський відділ Українського Конґресового Комітету Америки (УККА-Бостон) 16 жовтня бенкетом і забавою відзначив 70-ту річницю заснування УККА у Ню-Йорку та 60-ліття утворення відділу у Бостоні. Цей захід зібрав понад 130 членів українсько-американської громади з східньої частини Нової Англії до бенкетного приміщення „Лантани", що в Рендольфі, Масачусетс.

Було представлено прозірки про діяльність відділу за 60 років, вручено грамоти засновникам і активним прихильникам організації. Головне звернення виголосив Михайло Савків, директор Української Національної Інформаційної Служби (УНІС). Було вручено квіти секретареві відділу Марії Фединишин-Сах, активній організаторці заходу. Хорова група „Львівська хвиля" виконала українські патріотичні пісні.

Ведучі Люба Гентик і Зеновій Проць, заступники голови відділу, відкрили вечір гимном США у виконанні Михайла Гоця та гимном України у виконанні „Львівської хвилі". Вступну молитву промовив о. Ярослав Налисник, декан Бостону і пастор Української католицької церкви Христа-Царя, молитву перед обідом виголосив монсеньйор Роман Големба, пастор Української католицької церкви св. Михайла з Вунсакету, Ровд-Айленд, а формальна частина програми завершилася благословенням від Романа Тарнавського, пастора Української православної церкви св. Андрія в Бостоні.

Гурт „Удеч" з Ню-Джерзі протягом майже чотирьох годин дарував чудове музичне оформлення.

Захід був спонзорований Українсько-американською фундацією „Спадщина" та Українсько-американським культурним центром Бостону.

Численні українські організації представляли заступник директора Українського наукового інституту Гарвардського університету д-р Любомир Гайда, президент Спілки Української Молоді в Америці Михайло Носаль, колишній

(Закінчення на стор. 17)

Промовляє директор Української Національної Інформаційної Служби Михайло Савків. Поруч – Ведучі Люба Гентик і Зеновій Проць.

108-ий Відділ СУА відзначив 40-річчя

НЮ-ГЕЙВЕН, Конектикат. – 108-ий Відділ Союз Українок Америки (СУА) в ресторані „Вудвіндз" 3 жовтня відсвяткував 40-річчя свого існування.

Програмою провадила Рома Тібодо. Свято розпочали союзянки у вишиваних строях гимном СУА. Парох о. Юрій Годенчук провів молитву. Хвилина мовчанки була за союзянок, які відійшли у вічність. На святі присутні мали нагоду переглянути історію відділу на екрані. Арета Геран, голова відділу, привітала союзянок і гостей і побажала їм гарно провести час.

Христя Мельник розповіла про історію відділу, його заснування і діяльність. 40 років тому група молодих жінок вирішила заснувати відділ СУА для того, щоб створити при ньому садочок і виховувати своїх діточок в українському дусі.

Ці молоді жінки тепер мають внуків, але й досі належать до відділу, працюють в Управі відділу, а також в Головній управі СУА. Відділ провадив садочок, улаштовував вишивані вечорниці, базари, покази українських строїв з різних областей, а також модерної вишиваної моди в українському стилі.

Союзянки брали участь у міжнародному фестивалі при Єйльському університеті, де мали змогу показати строї, вишивки, кераміку, різьбу та інші речі. Також вони організовували виставки народного мистецтва в міських бібліотеках, крамницях і міських будинках, виступали на місцевій телевізійній станції у великодній час, розповідаючи про великодні звичаї з показом писанок і української народної ноші.

Відділ організовував автобусові прогулянки на український фестиваль в Ню-Джерзі (Garden State Arts Center), до Українського музею в Ню-Йорку, висилав пакунки бідним, сиротам і старенькім бабусям в Україну. Членки відділу також готують Просфору кожного року для громади.

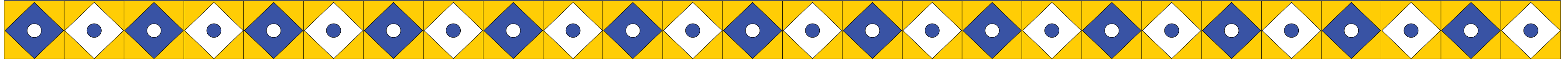
Голова СУА Мар'яна Заяць, привітала всіх і вручила грамоту відділові за добрі успіхи і довгу працю протягом багатьох років. Голова округи Нової Англії Зоряна Міштать побажала міцного здоров'я союзянкам і вручила грамоту відділові. Галина Шулевська, голова 106-го Відділу з Гартфорду, і Катерина Танчин, голова 73-го Відділу з Бріджпорту, теж привітали відділ з святом.

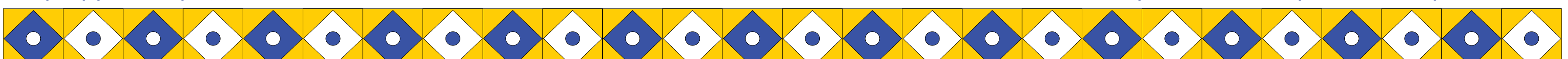
Союзянка Орися Яновська продеклямувала вірш „Жінка в XX ст.". Оля Фриз виконала на бандурі три композиції, між ними – „Лебеді материнства". Присутні приєдналась до її чудового співу.

Свято закінчилося молитвою СУА під проводом о. Ю. Годенчука.

Орися Мандич, архівна референтка відділу, приготувала виставку альбомів про 40 років праці відділу, які частково зробила св. п. членка Марта Рудик. Ліда Хома, Данка Заковоротна і Марійка Антонишин були організаторами цього свята.

Марійка Антонишин

ПАМ’ЯТАЙМО ПРО ГОЛОДОМОР 1932-1933 РОКІВ В УКРАЇНІ

20 листопада: вшанування пам’яті жертв геноциду в Україні

НЮ-ЙОРК. – Щорічне всенародне вшанування пам’яті жертв Голодомору-геноциду в Україні у 1932-1933 роках відбуватиметься в суботу, 20 листопада, о 2-ій год. по полудні в Катедрі св. Патрика (51-ша вулиця і П’ята авеню) в Ню-Йорку.

Ми закликаємо нашу громаду, зокрема молодь, взяти участь у цих відзначеннях, а тим самим вшанувати мільйони невинних жертв, які загинули в результаті радянської політики примусової колективізації.

За детальнішими інформаціями просимо контактуватися з Крайовою канцелярією Українського Конґресового Комітету Америки (УККА) електронною поштою ucca@ucca.org або телефонічно: (212) 228-6840.

УККА

Голодомор: крок вперед, два кроки назад

Голодуючі на околиці Харкова у 1933 році. Фото А. Вінербергер

Жертва Голодомору на вулиці Харкова у 1933 році.
Фото: А. Вінербергер

Масово знищувати українців розпочав ще Володимир Ленін, аби навернути їх на шлях до комунізму. Справу його з несамовитим більшовицьким запалом продовжив Йосиф Сталін. Найжахливіший Голодомор 1932-1933 років Верховна Рада України чотири роки тому визнала геноцидом українського народу, ухваливши відповідний закон.

Але народний депутат України, уродженець Челябінської области, етнічний росіянин Василь Кисельов зареєстрував у травні цього року законопроєкт, у якому Голодомор 1932-1933 років перекваліфіковується з геноциду на „злочин тоталітарного режиму, трагедію українського народу“. Однак, уже через три тижні „реґіонал“ передумав, запропонувавши новий варіянт першої статті закону: „Голодомор 1932-1933 років в Україні є трагедією українського народу“. І все! Мовляв, це ніякий не „злочин“ і „тоталітарного режиму“ не було. А немає „злочину“, не буде й покарання.

Головними причинами голоду народний депутат називає примусову колективізацію й неврожай. На його думку, найбільше постраждав південь України. Однак, достеменно відомо, що Голодомор уразив передусім Харківську й Київську області, на котрі припадає більш як половина смертей.

На переконання В. Кисельова, чинний закон про Голодомор 1932-1933 років в Україні став компромісом політичних сил, а тому не має правового обґрунтування, зокрема суперечить Конвенції ООН 1948 року „Про попередження злочину геноциду й покарання за нього“. Саме на підставі цього документа світ визнав геноцидом винищення вірмен у Туреччині в 1915-1918 роках і Голокост євреїв під час Другої світової війни.

Дивина, але цей „реґіонал“ вважає, що запропоновані ним зміни до закону „сприятимуть підвищенню авторитету України на міжнародному рівні“. Хто в це повірить? Голодомор офіційно визнали геноцидом у 26 країнах світу; виходить, що після ухвалення поправок В. Кисельова вони муситимуть скасувати свої рішення.

Утім, задній хід у ставленні до Голодомору Україна дала не з ініціятиви В. Кисельова: його законопроєкт з’явився рівно через місяць після виступу Президента Віктора Януковича на засіданні Парляментської Асамблеї Ради Европи в Страсбурзі, коли він від імені України несподівано заперечив необхідність визнати Голодомор геноцидом.

З-поміж мільйонів українців знайшовся громадянин, який намагається юридично оскаржити страсбурзьку заяву В. Януковича. 68-річний Володимир Волосюк з Хмельницького попросив суд зобов’язати Президента публічно вибачитися перед українським народом. Скандально відомий Печерський суд відмовив у задоволенні позову до глави держави, Апеляційний суд Києва повернув справу на повторний розгляд.

Своє ставлення до Голодомору В. Янукович виказав, щойно заступивши на посаду: з президентського сайту одразу зник розділ, присвячений пам’яті жертв масового вбивства 1932-1933 років. Приклад наслідували всі обласні адміністрації. Нещодавно розділ на сайт глави держави повернувся, однак, у скороченому вигляді, зокрема з нього щезла „Національна книга пам’яті“.

Науковці Інституту історії України вважають Голодомор 1932-1933 років геноцидом. Іншої думки – новопризначений голова Українського інституту національної пам’яті Валерій Солдатенко. Він закликає враховувати, „в якому геополітичному положенні знаходилася країна в той час“.

Такого жорстокого терору голодом, як на Україні, в інших реґіонах СРСР не було. Конфісковували не лише зерно, а й усі запаси продовольства. Щоб селяни не втікали до сусідніх областей Росії, не вражених голодом, запровадили „харчову“ блькоаду України – силами внутрішніх військ і міліції. Громадянам заборонялося привозити харчі з Росії без дозволу держави. Москва категорично відмовилась від продовольчої допомоги з-за кордону. Ухвалили „закон про п’ять колосків“, за яким належало розстрілювати „розкрадачів соціялістичної власности“. Хіба це не докази навмисности Голодомору?

Під час Голодомору люди гинули переважно в селах основних хлібозаготівельних реґіонів, де лютували так звані „надзвичайні комісії“ і де основною масою населення були українці.

Аби поповнити людські ресурси республіки, починаючи вже з 1932 року, на спустошені території України стали переселяти цілі колгоспи з російських губерній – новоприбулі обживали хати виморених голодом.

У контексті „реґіональної“ атаки на Голодомор символічного забарвлення набуває щорічна міжнародна акція Світового Конґресу Українців „Не дамо згасити свічку пам’яті“. Велику просвітницьку роботу виконує Меморіяльний комплекс пам’яті жертв голодоморів у Києві – щодня сюди приходить близько тисячі відвідувачів. Мало не всі залишають Залю пам’яті Меморіялу з сльозами на очах.

Юрій Поташній, журналіст, Київ

Заклик до молитви і живого голосу за справедливість

Пастирське послання Української Католицької та Української Православної єрархії США та Канади

Українці світу будуть поминати 77-му річницю Голодомору-геноциду, влаштованого Йосифом Сталіним і совєтським режимом проти народу України в 1932-1933 роках.

Ми спільно будемо молитися за душі понад семи мільйонів жертв цього штучного голоду.

Ми піднімемо наш об’єднаний голос проти жорстокостей та мук, що застосовувалися в ім’я комуністичної ідеології.

Важливо, щоб ми пам’ятали про невинних чоловіків, жінок, дітей гордої нації, які просто намагалися захиститися від насильницької колективізації.

Зберімося в церквах на молитву за їхні душі. Поєднаймося з ними у спільній святій молитві.

Ми покликані стати живим голосом за справедливість для мільйонів жертв Голодомору. Наші голоси потрібні для того, щоб зберегти пам’ять про акт геноциду і не допустити його повторення.

Ми, єрархи Української Католицької та Української Православної Церков США та Канади, молимося за те, щоб це спільне пастирське послання до наших вірних послужило джерелом надхнення для українців єднатися в молитовному поминанні та в спільному згадуванні більш як семи мільйонів жертв Голодомору-геноциду в Україні 1932-1933 років. Нехай пам’ять про жертви Голодомору-геноциду буде вічною!

Константин, Митрополит Української Православної Церкви в США

Стефан, Митрополит Української Католицької Церкви в США

Юрій, Митрополит Української Православної Церкви в Канаді

Лаврентій, Митрополит Української Католицької Церкви в Канаді

Архиепископ **Антоній,**
Єпископи **Ричард, Іларіон, Стефан, Андрій, Павло, Даниїл, Давид, Кеннет, Браян**

У володінні „скривавленими землями“ були зацікавлені Москва і Берлін

НЮ-ЙОРК. – В Українському музеї 25 жовтня відбулася презентація книги Тімоті Снайдера „Скривавлені землі: Европа між Гітлером і Сталіним“ („Bloodlands: Europe between Hitler and Stalin“).

Історик Т. Снайдер, професор Єйльського університету, у своїй новій книзі досліджує масові вбивства, здійснювані двома режимами, гітлерівським і сталінським. За його підрахунками, ці два режими знищили принаймні 14 млн. мирного населення в Україні, Польщі, Білорусі, Прибалтиці, в західніх областях Росії. Він підкреслює, що йдеться не про загибель на полі бою, а саме про вбивства мирних жителів – голодом, холодом, отруйним газом, масовими розстрілами, концтаборами ҐУЛаґу, Освенціму, Дахау, депортаціями до Сибіру на майже певну смерть.

Вбивства цивільного населення продовжувалися й після поразки гітлерівського режиму. Вони тривали в Україні, Польщі, Литві, Латвії, Естонії аж до смерти Сталіна 1953 року.

В інтерв'ю Радіо „Свобода“ автор сказав: „Я написав цю книгу, бо ми не завжди усвідомлюємо, що було так багато убивств у XX ст., фактично, майже всі вони мали місце на тих землях. Не стільки в Росії чи Німеччині, скільки в Україні, Білорусі, у Польщі, у балтійських країнах та в західних областях Росії. Мої арґументи частково такі, що масові убивства пояснюються тим, що ці землі, в яких Сталін був найбільше зацікавлений, ці землі притягали до себе і Москву, і Берлін, оскільки Україна була на той час житницею, і на її родючих землях точилися битви Другої світової війни – у першій фазі, коли радянські були союзниками німців, і у другій фазі, коли німці і вдерлися до Радянського Союзу.

Є історичні дослідження голоду в Україні, сталінського Великого терору, спільної німецько-радянської окупації Польщі.

Є дослідження голоду серед радянських військовополонених, нищення цивільного населення Білорусі. Є багатюща історіографія Голокосту. Але ми не усвідомлювали, що всі ці трагедії мали місце в один відрізок часу, 12 років, на території, яку я називаю „скривавленими землями“. Я вважаю, що важко зрозуміти ті події, якщо не враховувати, що саме Німеччина плянувала для цього реґіону, що Радянський Союз плянував для цього реґіону і яким чином ці наміри ставали державною політикою. Іноді ці наміри збігалися, іноді різнилися, але здійснювалися вони коштом життя людей, що мешкали там“.

Професор Ратґерського університету в Ню-Джерзі Тарас Гунчак сказав після презентації книги Т. Снайдера в Українському музеї: „Йому вдалося зібрати матеріяли про трагедію людства у XX ст., а особливо на території, яка була під контролею Москви і під контролею Берліну. Він показав, як вони масово нищили народи за те, що ті були іншого походження, або іншого віросповідання, тому що вони мали свою ідентичність. І йому вдалося це представити читачеві, отож ми маємо кращу картину того, що відбувалося у Европі від 1939-го до 1953 року“.

З поглядом Т. Гунчака перегукується думка Тоні Джада, нещодавно померлого професора Ню-Йоркського університету. Він писав: „У своїй новаторській і часто мужній історії европейських „скривавлених земель“ Тімоті Снайдер показує, наскільки складною була ця історія. Його аналіза методів і мотивів убивчих режимів, як вдома, так і у війні поза кордонами, докорінно переглядає нашу оцінку наслідків масового знищення у недалекому минулому. „Скривавлені землі“ – бездоганно досліджений твір, відповідно обережний з огляду на характер матеріялу – є найважливішою книгою останніх десятиріч на цю тему, орієнтиром для посилань“.

Книгу обсягом понад 500 сторінок, можна замовити в інтернеті у фірми „Amazon“ за 18 дол.

Юрій Дулейран
Радіо „Свобода“

Представлено книгу проф. Мирослави Мудрак

Василь Романчук

КЛІВЛЕНД, Огайо. – Мирослава Мудрак 2 жовтня в астродомі собору св. Йосафата презентувала свою нову наукову книгу „Понад кордонами".

М. Мудрак вийшла у широкий світ науки саме з цих теренів. Тут вона ходила в садочок, відвідувала українські школи, була активною членкою Спілки Української Молоді та Союзу Українок Америки (СУА).

Нині М. Мудрак – професор Університету Огайо, де викладає історію мистецтва XIX і початку XX ст., зокрема аванґардного та абстрактного. Вона досліджує мистецтво східньо-европейського, українського та російського модернізму. М. Мудрак є авторкою декількох книг, багатьох наукових праць і статтей.

Мирослава Мудрак (в центрі) з союзянками 12-го відділу Союзу Українок Америки. *Фото: Марія Василина*

Ознайомитися з її фундаментальною працею про модерну українську книжкову графіку 1914-1945 років я мав змогу ще задовго до імпрези. Привернули вміщені тут обкладинки багатьох видань міжвоєнного періоду, які мав у власній бібліотеці мій батько Ілько Романчук – засновник „Просвіти" у віддаленому карпатському селі Довжки.

Восени 1950 року, при обшуку нашої „неблагонадійної" хати, відданої від села, в якій часто переховувались українські повстанці, енкаведисти натрапили на схов з книгами. Вони винесли їх на подвір'я і підпалили. Але того дня був холодний листопадовий дощ зі снігом, і тому уціліло кілька десятків книг, журналів, календарів, серед яких була власноруч оформлена самвидавна збірка батькових віршів і пісень, датована 1926 роком.

Презентацію книги „Понад кордонами" організували членки 12-го Відділу СУА ім. Олени Пчілки. Вступним словом імпрезу відкрила голова 12-го Відділу СУА Наталія Симс, яка надала слово заступниці голови Дарії Федорів.

Доповідачка детально поінформувала присутніх про життєвий і науковий шлях М. Мудрак. Гостя розповіла про десятилітню працю над книгою „Понад кордонами", згадала усіх, з ким довелося працю-

(Закінчення на стор. 13)

ПЕРЕЖИТЕ І НЕ ЗАБУТЕ

Осередкові СУМ-А в Ню Йорку – 60 років

НЮ-ЙОРК. – На 10-ій (схід) вулиці, ч. 315, навпроти парку між евеню А і Б, стоїть і нині, хоча вже не наша, колишня фортеця українського націоналізму та українського патріотичного виховання. Щоправда, тут інколи доводилось боротися не тільки ідеологічно з москалями, комуністами, яничарами, „реалітетниками“, але також кулаками – з порторіканцями. Закупили її „батьки народу“ з-під стягу Степана Бандери. Тут, перед очима сусідів-американців, гуртувалась націоналістична молодь, співала українських стрілецьких, повстанських, народних пісень, танцювала по-народному і по-балевому, у вільний час гостро дискутувала на політичні теми, на теми спорту, власних уподобань, кохання...

Переді мною, тоді юнаком, бігли уверх стрімкі сходи. За залізними дверима ішов коридор, де знов були сходи, але наліво були ще одні двері – вхід до великої залі. Звідти чути було стільки гамору, що кожний цікавий мусів заглянути. Кожного четверга чулася музика, одного чи двох музикантів, танцювали наші славні „Верховинці“. Інколи перервивав їх сильний голос св. п. Олега Ґензи, якого відразу ж старалась влагіднити його дружина Дарія. У неділі тут співали „Жайворонки“, диригував ними св. п. Роман Степаняк. Часто на тій великій залі відбувалися апелі, святкові сходини, на яких майже без винятку головну доповідь виголошував голова Осередку Спілки Української Молоді ім. генерал-хорунжого Романа Шухевича-Тараса Чупринки, св. п. Корнель Василик. По суботах на великій залі відбувалися виховні сходини, заняття Школи українознавства, тоді весь будинок гомонів. Тільки на другому поверсі панував спокій. Там був напис „ГУ ООЧСУ“ (Головна Управа Організації Оборони Чотирьох Свобід України). Інколи заходили туди невідомі пани в краватках, і було чути напівшепіт. Ми думали: тут певне підпільно готується революція.

В передній кімнаті третього поверху друг Євген Гановський приготовляв виховні матеріяли. Був ще і четвертий (по-европейськи) поверх, де протягом тижня було здебільшого тихо, але по п’ятницях увечорі та в суботи перед полуднем щогодини на 15 хвилин цю тишу будив великий дзвін, який завершувався дитячими вигуками відпруження. Професори залишалися в клясах, готуючись до наступних лекцій. На хоча б кількахвилинну волю вибігали найменші учні Школи українознавства.

В описі твердині-кузні на 10 вулиці не можна оминути славної „Діброви“, яка знаходилася у підвалі. Вхід туди був для юнацтва заборонений. Коли ми гартувались наверху, у підвалі, у славній „Діброві“, товариському клюбі, гартувались наші батьки, знаходили відпругу наші виховники. Св. п. Василь Лавро та наші родичі тут наливали кришталевий напій. Майже кожної неділі після Богослужіння тут збиралася „сметанка“ бандерівського проводу. Власне тут велася ідеологічна боротьба за Україну і проголошувалася її незалежність задовго до 1991 року. Тут відбувався також ритуал переходу від юнацтва до дружинників, хоча він і не був включений до Правильника СУМ-А.

Як же виник Ню-йоркський осередок СУМ-А? Осип Пайончківський, один з перших членів, згадував:

„Одного разу в липні (1949) раптовий дощ змусив кількох молодих людей сховатися в будинку під числом 33 Іст, Сьома вулиця, де була канцелярія ГУ ООЧСУ. Відразу виникла дискусія: чому ніхто не береться організувати Осередок СУМ-А? Було б де сходитися, вести корисну працю, читати пресу, книжки, або навіть заграти в шахи. Було б трохи відрадніше, і наша молодь, якої дуже багато в Ню-Йорку не „байдикувала б“... Тоді Володимир Стойко та Микола Скаськів поінформували, що у Філядельфії є вже Організаційне бюро СУМ на Америку, яке очолює Василь Омельченко; що невдовзі, після деяких формальностей, які треба полагодити в американському уряді, це бюро приступить до створення осередків СУМ...

У половині серпня В. Стойко, Іван Кобаса та М. Скаськів, як члени Організаційного бюра, організували Ініціятивний комітет, до якого ввійшли друзі: Теодор Жовтий – голова, д-р Роман Борковський, Наталія Яворська, Лев Футала, Богдан Мороз, Євген Репета, О. Пайончківський, Іван Гірник та троє вищезгаданих представників... Дня 24 вересня 1949 року було вирішено: 8 жовтня скликати основуючі збори Осередку...

Розпочалась інтенсивна підготовча праця. Залю знайшли та ще й у доброму місці, в центрі українського „давнтавну“, (80 Іст Сейнт Маркс Плейс), в приміщенні ветеранів Українсько-Американського Леґіону...

У суботу, 8 жовтня 1949 року, в присутності 70 осіб, голова Ініціятивного комітету Т. Жовтий відкрив коротким словом перші збори Осередку СУМ-А, привітав присутніх та попросив до почесної Президії Посла Василя Мудрого, д-ра Миколу Чубатого, проф. Івана Василишина та д-ра Олександра Соколишина. До складу ділової президії ввійшли: інж. Юрій Мельник – голова, Ізидор Рицар – заступник, Матильда Будас – секретар.

По коротких і щирих привітаннях шановних гостей, М. Скаськів прочитав статут СУМ-Америки, д-р Р. Борковський виголосив доповідь на тему „Традиції, ідеологічні заложення і завдання СУМА.“ На внесок І. Кобаси збори вибрали Управу Осередку, яку очолив І. Рицар“.

Осередок записався золотими буквами впродовж 60 років. Він виховав сотні сумівців, до його праці були безпосередньо причетні самовіддані, жертовні люди.

Згадаймо хоча б голів Осередку – св. п. Ізидора Рицаря, Мирослава Шміґеля, св. р. Івана Мироновича, св. п. Зенона Осінчука, св. п. Івана Юшкевича, Михайла Фурду, св. п. Григорія Цебрія, св. п. Петра Шанайду, св. п. К. Василика (був головою Осередку 20 років), Марійку Гаргай, Івана Лещука, Марусю Решітник, Юрія Микитина, Дарію Бабську, Івана Макара, Миколу Грицковяна, Степана Качурака, Петра Сабата, Дениса Длябогу.

За радянських часів в нашій рідній Україні СУМ-А була предметами особливого зацікавлення. Називали нас „бандерівською бандою“, „гітлерюґендом“, „спілкою хреста і тризуба, якої ремесло – зрада“.

У поетичному зверненні „До молодих українців Нью-Йорку“ радянський поет написав:

Під Нью-Йорком
табори військові,
Синьо-жовті мають прапори.
Як убити з кров’ю чи без крові,
Вишкіл там ведуть професори...
Боже мій, а хто це їхні учні,
Хто вони ці блідні юнаки!
Чи вдихнули в них слова гадючні
Кравціви, стецьки, маланюки!
Дітваки діяспори гнилої,
Вислухайте поклики мої:
Ваші вчителі, то не герої,
А звичайні вбивці й шахраї...

А насправді наші вчителі були відданими, шляхетними і скромними людьми, великими українськими патріотами.

Сьогодні наш 60-річний Осередок залишається молодим духом, хоч ззовні багато змінилося. Вже понад 30 років ми перебуваємо в будинку ч. 136 на Другій евеню. У будинку є великий передпокій. Протягом щонайменше 30 років вечорами він був заповнений нашими людьми.

Нове покоління має інші обов’язки, і вже не живе так активно сумівськими ідеями, як жили наші батьки, в яких кожна вільна хвилина життя була заповнена цим змістом: Бог і Україна.

Але виховна, патріотична праця в Осередку продовжується і дає надію на наступне 60-ліття.

Аскольд Лозинський

Представлено ...

(Закінчення зі стор. 12)

вати в Чехії, Німеччині, Україні. Найбагатшим науковим джерелом для американської дослідниці став фонд ч. 544 Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва в Києві, який до 1998 року був закритий.

Плідними для М. Мудрак були творчі зв’язки з знавцем сучасного українського мистецтва Святославом Гординським. Це він зацікавив молодого вченого з Америки історією українського мистецтва і протягом багатьох років допомагав їй.

Чимало схвальних відгуків звучало на адресу авторки книги „Понад кордонами“. Їй вдалося у цій праці зібрати в одне коштовне намисто розсипані перли української книжкової графіки тих далеких часів. Любомира Мичковська раділа успіхам своєї вихованки, талановитої учениці української школи.

У книзі вміщено 173 обкладинки книг, підручників, журналів та календарів за 1914-1945 роки. Є тут цікаві бібліографічні нариси про видатних українських графіків цього періоду, назви їхніх робіт. Видання насичене цікавою і маловідомою інформацією, зокрема, з історії національно-визвольних змагань через призму розвитку української книжкової графіки.

УКРАЇНА І СВІТ

Патріярший собор Воскресіння Христового відсвяткував своє восьмиріччя

КИЇВ. – Патріярший собор Воскресіння Христового на лівому березі Дніпра, до спорудження якого долучилось сотні тисяч вірних Української Греко-Католицької Церкви по всьому світі, є постійно у полі зору людей, які вклали свої „цеголки" у його будівництво.Через наш Стемфордський відділ інформаційно-фінансового забезпечення цього надзвичайно важливого проєкту за останні три роки було відіслано до Києва понад 1.5 млн. дол. пожертв.

Сьогодні є чим порадувати всіх, хто вболіває за цей наш проєкт, інвестиції у який для кожної родини і для народу будуть безцінними, бо головною спонукою усіх пожертв є Любов до Бога, до своєї Церкви, до свого народу, до України.

Хоча у порівнянні з 2008 роком у 2009 та 2010 роках суми пожертв, які збираємо тут, в Америці, значно зменшились (дається взнаки криза), все ж вони продовжують надходити. Активніше долучилися цього року до будівництва жертводавці в Україні, зокрема представники малого і середнього підприємництва.

Літо та осінь цього року були досить успішними на третьому завершальному етапі будівництва. Генеральний директор Будівельної дирекції при Патріярхові УГКЦ о. Петро Федюк, ЧНІ, розповів, що у жовтні, як і планувалось, вдалося повністю закінчити фасадні роботи. Тепер розпочинається монтаж зовнішнього освітлення. Вартість його становить понад 1.5 мл. грн., це майже 200 тис. дол. Саме освітлення місто візьме на свій баланс, оскільки собор як архітектурний комплекс є здобутком сучасного містобудування. „Патріярший собор на лівому березі Києва вносить певний шарм у цей куточок міста. Адже всі мистецькі композиції, пам'ятники чи якась особлива архітектура в столиці сконцентровані саме на правому березі" – сказав Владика Йосиф Мілян, голова наглядової ради будівництва собору Воскресіння Христового.

Ікона „Світло Воскресіння" з зображенням Патріяршого собору Воскресіння Христового (художник Костянтин Чеховський).

Незабаром біля храму постане скульптурна композиція „Писанка України". У центрі її буде писанка з орнаментом трипільської культури. А навколо неї – 24 писанки з різних областей України.

27 жовтня Патріярший собор Воскресіння Христового відсвяткував своє восьмиріччя.

„Дехто вважає собор „довгобудом", – говорить Владика Й. Мілян, – але якщо поглянути об'єктивно, то це не зовсім так. Храми завжди будуються довго. Патріярх Любомир неодноразово наголошував, що це собор усього нашого народу. В Україні пожертви нерідко становлять 5-10 грн. І слава Богові, що ми будуємо храм саме таким способом – ми ні від кого не залежні".

Для завершення будівництва кожна пожертва і сьогодні є дуже важливою і дуже очікуваною. Кожен з нас все ще має добру нагоду долучитися до побудови храму нашого єднання, придбавши іменну цеголку. „Цеголка" вартістю від 50 до 5,000 дол. – свідчення співучасти, яку кожен жертводавець зможе передати онукам, правнукам, щоб і вони гордилися вчинком своїх батьків за їх причетність до побудови одного з найкращих храмів сучасности, який будуємо на віки для себе і для прийдешніх поколінь.

Корінці „цеголок" відсилаються до Києва, до Патріяршого собору Воскресіння Христового, де постійно звучатиме молитва за жертводавців та доброчинців храму цього.

Чеки просимо виписувати: Stamford Eparchy, зазначивши: „На собор у Києві", і надсилати на адресу: 14 Peveril Road, Stamford, CT 06902. Телефон для довідок: (203) 504 2293.

За цією ж адресою і телефоном можна замовити репродукції ікон „Світло Воскресіння" та „Небо і земля нині торжествують", роботи художника Костянтина Чеховського, розміром 17-22 інч. Вартість – 55 дол. Дохід від продажу репродукцій також піде на будівництво собору.

Мирослава Роздольська,
координатор програми закордонного
Відділу інформаційно-фінансового
забезпечення будівництва
Патріяршого центру в Києві,
Стемфорд, Конектикат

Відбулося урочисте відкриття пам'ятного знака

ЧЕРНІВЦІ. – 27 жовтня виповнилося 20 років відродження на Буковині Української Православної Церкви Київського патріярхату. У церкві Параскеви Сербської відбулося святкове Богослужіння, а відтак – святкова хресна хода до Центрального парку культури та відпочинку ім. Тараса Шевченка.

В парку відбулося урочисте відкриття пам'ятного знака , присвяченого цій річниці.

Голова Всеукраїнського об'єднання „Свобода" Олег Тягнибок привітав буковинців з річницею і подарував церкві ікону Божої Матері. Він закликав їх бути господарями на своїй землі.

Чернівецька обласна організація об'єднання „Свобода" фінансово допомогла у виготовленні плити – символу відродження Українського православ'я на Буковині.

Наталка Білова

Символ відродження Українського православ'я на Буковині.

Урочисте відкриття пам'ятного знака в чернівецькому парку ім. Тараса Шевченка.

Голова Всеукраїнського об'єднання „Свобода" Олег Тягнибок на святі.

Вшанували пам'ять українських козаків і воїнів УПА

Сотник „Прикарпатської Січі" Українського козацтва Йосип Мигаль з Соснівки, Львівська область.

Біля пам'ятного знаку „Поля козацької слави" під Городком на почесній варті полковник Золочівського полку „Прикарпатської Січі" Українського козацтва Ярослав Карнківський та курінний Західньо-Буського куреня Андрій Синиця. *Фото: Віталій Манзуренко*

Ветерани Української Повстанської Армії (Станиця Братства ОУН та УПА в Городку, Львівська область).

ГОРОДОК, Львівська область. – 14 жовтня на місці переможної Городоцької битви військ Богдана Хмельницького з нагоди її 355-річчя та 68-річчя створення Української Повстанської Армії (УПА) було закладено камінь, який символізує початок будівництва меморіяльного музейного комплексу.

Учасники заходу – районна влада, керівники громадсько-політичних організацій, учнівська молодь, громада міста урочистою ходою пішли до „Поля козацької слави" в село Дроздовичі, де хвилиною мовчання вшанували пам'ять загиблих за Україну, поклали квіти до символічного Хреста, встановленого на місці загибелі вояків УПА.

Священики о. Григорій Циганко з Української Греко-Католицької Церкви та о. Іван Лупій з Української Православної Церкви Київського патріярхату спільно освятили символічний камінь з меморіяльною таблицею: „На цих полях відбулася переможна битва військ Богдана Хмельницького з польськими військами 29-30 вересня 1655 року. Слава героям!".

У святі взяли участь представники Світової громадської військово-патріотичної організації українських козаків „Українське вільне козацтво", „Прикарпатської січі", Українського козацтва, Українського реєстрового козацтва, Міжнародної федерації бойового гопака, Міжнародної академії козацтва та Міжнародної асоціяції „Козацтво".

Ініціятором заходу стало „Українське вільне козацтво", представники якого запропонували керівництву районної державної адміністрації свою допомогу в організації урочистостей і створенні музейного комплексу „Перемога під Городком". За словами історика крайового отамана „Прикарпатської січі" Всеволода Іськова, на місці цього бою місцевість майже повністю збереглася такою, якою вона була у XVII ст., тому є можливість використати історичний рельєф місцевості при будівництві музейного комплексу.

Розпочато створення реґіонального козацького молодіжного вишкільного центру. 19 листопада відбудеться конференція за участи представників органів державної влади Самбірського та Городоцького районів Львівської области, а також представників громадськости, на якій буде вирішуватись питання збереження історичних цінностей та пам'яток культури.

Зважаючи на визначні заслуги та за багаторічну благодійну діяльність з відновлення культурної спадщини українського козацтва, рішенням Старшинської орденської нагородної ради „Українського вільного козацтва" керівника місцевого осередку сотника Ігоря Сапеляка нагороджено орденом Івана Мазепи другої кляси.

За дорученням Почесного кошового отамана, генерал-осавула Йосипа Іваха з Торонто наказний кошовий отаман Анатолій Грива та генеральний писар Віталій Манзуренко 14 жовтня у приміщенні районної державної адміністрації вручили нагороду.

Анатолій Грива,
Наказний кошовий отаман
Українського Вільного Козацтва

Відлуння спадщини поета Валер'яна Поліщука

РІВНЕ. – Уже традиційними стали літературні читання, присвячені життєвій та творчій спадщині Валер'яна Поліщука, уродженця села Більче Демидівського району, письменника, розстріляного у 1937 році.

На літературних читаннях в обласній бібліотеці слово про В. Поліщука виголосили професор Рівненського державного гуманітарного університету Мойсей Гон, письменники Лідія Рибенко, Євген Шморгун, Микола Береза, Марія Немиро, Неоніла Диб'як, Анна Лимич, Юлія Бондючна, Юрій Береза.

Нагороду ім. В. Поліщука за збірку поезій „Душа" вручено письменникові з села Мирогощі Миколі Пшеничному.

Як зазначив у доповіді М. Гон, В. Поліщук сповна заслуговує того, щоб його ім'я було визначальним для української літератури. Письменник написав понад 40 книжок віршів, поем, нарисів, романів. Тривалий час його творчість була заборонена, і лише тепер почалося відродження пристрасного слова талановитого прозаїка та поета.

Євген Цимбалюк

Голова Рівненської обласної організації Національної спілки письменників України Лідія Рибенко вручає літературну премію ім. Валер'яна Поліщука письменникові Миколі Пшеничному.

Студентам Острозької академії вручено стипендії Л. Кучми

ОСТРОГ, Рівненська область. – Національний університет „Острозька академія" 22 жовтня відвідав колишній Президент України Леонід Кучма у супроводі голови Рівненської обласної адміністрації Василя Берташа та першого заступника міністра регіонального розвитку і будівництва Миколи Сороки.

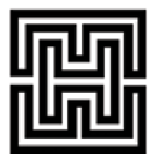
Під час зустрічі з студентами він вручив іменні стипендії Президентського фонду „Україна" за високі досягнення у навчанні та активну участь у громадському житті навчального закладу – в сумі 11.8 тис. грн.

Стипендії отримали Катерина Тодоренко, Тарас Бендаревський, Марія Жук, Ольга Данилюк, Максим Кочубей та Оксана Матвійчук.

Л. Кучма провів також першу презентацію власної книги „Зламане десятиліття", а університетові вручив раритетне Євангеліє у срібному окладі.

Ректор академії Ігор Пасічник від імени студентів та професорсько-викладацького складу подарував Л. Кучмі його портрет, намальований відомим українським художником Юрієм Нікітіним.

Дарина Войтко

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

ПОДЯКА НАШИМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ

За час від 1 вересня 2009 р. до 1 вересня 2010 р.

(задля заощадження місця пропускаємо наукові звання і посади жертводавців)

Шановні Жертводавці,

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці висловлює усім своїм жертводавцям та прихильникам щиру подяку за підтримку нашої діяльности.

Завдячуючи Вам, НТШ-А має можливість надавати стипендії аспірантам і докторантам, які студіюють в університетах, зокрема на підготовку та написання дисертацій у галузі україністики.

При тому поняття «україністика» вживаємо в найширшому розумінні – як не тільки українська мова, історія, література, але й українські культура, мистецтво, музикознавство, економіка, юристика, освіта, фінанси, спорт, тощо.

НТШ-А надає також гранти на підтримку наукових досліджень та освітніх проєктів, які стосуються української історії, мови і літератури.

Вагому фінансову підтримку НТШ-А надає на видавничі наукові проєкти в Україні, зокрема Науковому Товариству ім. Шевченка на видання: Наукових Записок НТШ, Хроніки НТШ, Вісника НТШ та інших наукових праць та збірників. Також, у цьому році було проведено окрему збірку пожертв на потреби НТШ в Україні.

На академічні роки 2007-2008, 2008-2009 та 2009-2010 НТШ-А перший раз в історії проголосило ПОСТ-ДОКТОРСЬКУ СТИПЕНДІЮ для науковців, які недавно одержали Ph.D. дипломи, в галузях української філології, лінгвістики й літератури, а в особливих випадках, також з історії і суспільних наук.

Пост-докторська стипендія в сумі $35,000 на рік є передбачена передусім для молодих науковців в акредитованих університетах Північної Америки, які матимуть нагоду провадити дослідження та викладати в галузі українознавства.

Стипендії і гранти НТШ-А виплачує із заповітів та іменованих Фондів, що їх записали для НТШ-А патріотичні члени нашої громади. Іменовані Фонди увіковічнюють імена фундаторів і є, очевидно, звільнені від податку. Фонди можуть бути призначені на специфічні проєкти чи теми, або можуть бути вільними.

Як і в попередніх роках, наше спонсорство українознавства в Північній Америці як і в Україні в майбутьому залежатиме виключно від щедрости нашої громади і тому ми закликаємо усіх, хто може собі на це дозволити, збільшити свої пожертви на НТШ-А, записувати на наше Товариство свої спадки, творити при ньому власні іменовані Фонди.

Подаємо список існуючих тепер іменованих Фондів при НТШ-А та їх призначення, згідно з побажанням фундаторів.

Управа НТШ-А

Пожертви зі спадків

$ 158,897.72 Sophie H Kudryk

$ 425 Zavislak & Mann, Ltd (Decyk)

На фонд НТШ в Україні

$ 28,685 (поіменний список жертводавців і лист-подяка публікується окремим повідомленням)

На фонд ім. Івана Фізера

$ 7,000 Maria Fizer

$ 250 Irene Fizer, Albert Nigrin

$ 100 Joseph Danko

На проєкт «Енциклопедія Української Діяспори»

$ 4,000 Selfreliance Fundation (Chicago)

$ 3,000 The Heritage Foundation

На фонд ім. Володимира Петришина

$ 500 Walter Petryshyn

На фонд журналу Ukrainian Literature

$ 200 Marta Tarnawsky

Загальні пожертви

$ 10,000 Self Reliance (NY) Federal Credit

$ 5,000 Orest Popovych

$ 3,533 John Halawaj (estate)

$ 2,000 Luba & Michail Kostryba

$ 1,700 Wolodymyr & Irma Pylyshenko

$ 1,650 The Ukrainian Gymnasium in Regensburg

$ 1,000 Ksenia Antypiv, Ihor & Roma Hayda, Orest Popovych

$ 400 Leo Chirovsky

$ 250 Boris Hlynsky, Stephen Nychay, Yonkers FCU Suma, Oles Smolansky

$ 231 Видавничий Комітет «Альманах Станиславівщини»

$ 210 Stephan Stecura

$ 200 Tatiana Doberczak, Tatiana Doberczak, Ihor Gussak, Boris Hlynsky, Myron Hnateyko, John & Nona Kark, John & Nona Kark, Jaroslaw & Alla Leshko, Ksenia Lutzky

$ 150 Mykola Mohuchy

$ 100 Olga Chypak, Daria Dykyj, Maria Fischer Slysh, Borys Halahan, Ivan Koropeckyj, Theodor & Alexandra Kostiuk, Theodosius Krupa, Wasyl Liscynesky, Laryssa Lysniak, Anna Maksymowych, Anna Maksymowych, Nickolas I. Milanytch (в пам'ять б.п. Романа Максимовича), Mostovych, Stephen Olynyk, Wolodymyr Rak, Myroslaw & Laryssa Shmigel, Bohdan Turczeniuk, Roman Worobec

$ 80 Christina Hewko, Roman Wolchuk

$ 75 Tymur Sydor

$ 60 John Kovalchuk

$ 50 Roman Alyskewycz, Maria Bakalec, Bohdanna Bihun, Bohdan Buchynsky, R.L. Chomiak, George & Christine Demidowich, Adrian Dolinsky, Lew Hryhorczuk, Bohdan Futey, Wasyl & Olya Ilezyszyn (DNISTER Co.), Natalia Kowal, Ihor Kozak, George Kulchytsky, Halyna Lemekh, Rosemary Madych, Ihor Masnyk, Myroslawa Myroshnychenko, Orest Nebesh, Lidia Owechko, Walter Petryshyn, Lydia Prokop, A.J. Rudyk, Nestor Rychtyckyj, Christina Shepelavey, Anastasia Sochynsky, Alexander Strilbyckyj, Walter Wolowodiuk, Myron Zielyk

$ 40 Grant Dawson, Jaroslaw Kiciuk, Natalia Kowal, Anna Lubomyra Mychkovsky, Luba Shevchenko, Stephan Stecura

$ 35 Natalia Pazuniak, Yelena Sergeeva

$ 30 Michael Cehelsky, Bohdan Chudio, Katria & Jaroslaw Czewoniak, Christina Czorpita, Vera Lashchyk, Serhiy Levkov, Daria Lissy, Borys Pawluk, George Perfecky, Mary Tatunchak

$ 25 Maria Andrusjak, Yaroslav Bilinsky, Maria Borkowsky, Wiaczeslaw Cetenko, Lubomyra Chapelsky, Zenon Czornij, Stephanie Ermolowich, Bohdanna Geleta, George Halushynsky, Bohdan & Iwanna Kaczor, Arcadia Kocybala, Myroslaw Kulynych, Ronald Liteplo, Maria Lozynskyj, Nadia Nimylowycz, Wolodymyr Slyz, Mykola Statsiw, Gladys Tomiak

$ 20 Ulana Blyznak, Ihor Hayda, Peter Hrycak, Wasyl Iwanczyszyn, Bohdan Kazaniwsky, Orest Kuzma, Peter Leshchyshyn, Leonidas Mostovych, Anisa S.Mycak, Alexander Poletz, Stefania Semuschak

$ 10 Katarzyna Bezruchko, Walter Dytyniak, Michael Dzwinka, Irene Fizer, Mariana Grigoryants, Areta Halibey, Nadia Jaworiw, Wladimira Mariurak, Oleh Moroz, Lidia Owechko, Tymur Sydor, Maria Teslenko, Roman Tratch, Valentyna L. Yermolenko

$ 5 Chrystyna Blazenko

СТИПЕНДІЙНІ ФОНДИ НТШ-А

Петра АНДРУСЕВА	- мистецтво
Осипа АНДРУШКОВА	- допомога бібліотеці
Дмитра БОБЕЛЯКА	- вільний
Ореста і Марії ГЛАДКИХ	- мистецтво, архітектура
Михайла ГРУШЕВСЬКОГО	- історія України
Наталії ДАНИЛЬЧЕНКО	- вільний
Олени ДЖУЛЬ	- перекладницька і видавнича ділянки
Василя і Софії ДМИТРЕНКІВ	- видавнича ділянка
Ксені КАЛМУК	- література
Константина КЕБАЛА	- медицина
Остапа КОТИКА	- історія Українських Січових Стрільців
Юрія КУЗЕВА	- видавнича діяльність і стипендії
Ярополка ЛАСОВСЬКОГО	- музична освіта
Івана ЛЕСЬКА	- вільний
Марка ЛЕПКОГО	- медицина
Ірини і Євгена МЕЛЬНИКІВ	- стипендії
Петра і Ольни МОЦЮКІВ	- видавнича ділянка, конференції
Володимира ОЛЕЙКА	- право
Любомира і Лариси ОНИШКЕВИЧІВ	- українська мова
Ярослава ПАДОХА	- право
Зенона і Юлії ПЕТЕШІВ	- музика (скрипка)
Володимира ПЕТРИШИНА	- математика
Ореста ПОПОВИЧА	- українська термінологія і правопис
Володимира і Ольги ПРОКОПОВИХ	- стипендії
Володимира і Анни РАКІВ	- економія, медицина, право
Івана РОМАНЮКА	- видавнича ділянка
Антона САВИЦЬКОГО	- вільний
Ярослави СИДОРАК	- вільний
Константина і Ольги СРІБНОЇ-РОГОЗИНСЬКИХ	- право, медицина
СУЖА	- журналістика
Українського Дому, Флінт, Мі	- історія визвольних змагань
Івана ФІЗЕРА	- українська література
Івана і Елизавети ХЛОПЕЦЬКИХ	- укр. і англомовні видання
Миколи ШПЕТКА	- допомога православним священникам
Ірини ЩЕРБАНЮК	- стипендії
НТШ-А	- вільний

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

ПОДЯКА НАШИМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ

За час від 1 вересня 2009 р. до 1 вересня 2010 р.
(задля заощадження місця пропускаємо наукові звання і посади жертводавців)

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ ДЛЯ НТШ в УКРАЇНІ

$5,000 Федеральна Кредитова Кооператива Самопоміч у Ню-Йорку.
$5,000 Фундація “Спадщина” Першого федерального Щадничого Банку “Певність“ (Юліян Куляс – президент).
$1,500 Українська Громада у Філядельфії.
$1000 Галів Микола, Кульчицький, Богдан й Елізабета, Ненадкевич Микола, Процик Анна, Рак Володимир й Анна, Рак Ігор і Сузанна, Рудницький Леонід й Ірина.
$500 Гайда Ігор і Рома, Гнатейко Мирон й Ольга, Наукове Товариство ім. Шевченка відділ у Філядельфії, Петришин Володимир, Попович Орест, Якубович Остап і Галина.
$400 Українська Кредитова Кооператива «Майбутність» (Воррен).
$300 Баранецький Володимир і Христина.
$250 Американсько-Українська Медична Фундація, Бартошик Марійон, Григорович Артур у пам’ять Романа Максимовича, Данко Осип.
$200 Андрушків Роман і Світляна, Воронка Роман і Зірка, Ґудзяк Ярослава, Григорчук Лев і Лінда Люїз, Кульчицький Богдан й Христина, Луцька Ксеня, Олійник Степан.
$100 Бурачинська Роксоляна, Василакій Володимир і Людмила, Головінський Андрій і Мотря у пам’ять Романа Максимовича, Гошовська Христина, Григорчук Ростислав, Зєлик Ігор і Дарія, Зєлик Мирослав, Іванець Імре й Ірина, Ільків Михайло й Ольга, Камінський Анатоль і Тетяна, Карпевич Христина, Квіт Зиновій, Кебало Орест і Марта, Кіпа Альберт й Оксана, Корчмарик Франк Б. і Дарія, Лиса Дарія, Мельничук Александер, Михальчак Борис, Охоцька Марія, Ратич Іванна, Рудницький Никола, Самопоміч Федеральна Кредитова Кооператива в Нюарку, Стрільбицький Александер, Тарнавська Марта, Тарнавська Марта у пам’ять Романа Максимовича, Темницький Орест і Дарія, Українська Самопоміч Федеральна Кредитова Кооператива в Ню Енґлянд, Шрей Джеймс М. і Катерина А., Штогрин Дмитро і Евстахія, Футей Богдан і Мирослава, Цетенко Вячеслав.
$50 Вакуловська Маріянна і Вікторія у пам’ять Р. Максимовича, Головчак Олена у пам’ять Романа Максимовича, Грицак Петро і Реа, Гвозда Іван і Валентина, Давид Григорій, Джуль Павло, Дика Дарія, Заліпський Ярослав, Лемех Галина, Мазяр Олег А., Марків Віктор Р., Онуферко Люба у пам’ять Романа Максимовича, Пришляк Олександер й Анна, Рудницький Леонід й Ірина у пам’ять Романа Максимовича, Рудницький Никола у пам’ять Романа Максимовича.
$40 Клюк Петро й Галина у пам’ять Романа Максимовича, Панько Сергій.
$35 Захаріясевич Марія у пам’ять Романа Максимовича.
$30 Дупляк Галина.
$25 Ґелета Богданна, Коженьовська Ксеня, Коцибала Аркадія.
$15 Шуль Андрій й Ірина

Разом зібрано 28,685.00 дол. на день 16 червня 2010 р.

Поіменний список Шановних Жертводавців приготовив Микола Галів. Якщо у списку Ви помітили помилки чи неточності, просимо вибачення, а виправлення подати до НТШ на число 212-254-5130.

Подяка жертводавцям за допомогу НТШ у Львові

Почуваюся до милого обов’язку, від імені Збіркового комітету (Орест Попович, Леонід Рудницький, Любомир Гевко, Борис Глинський, Юрій Грицеляк, Ярослав Заліпський, Анна Процик, Дмитро Штогрин) скласти невимовно щиру подяку жертводавцям, що відгукнулись на наш заклик і простягнули щедру руку для успішного продовження наукової праці нашої найстаршої наукової установи, Наукового Товариства ім. Шевченка в Україні.

Як відомо, ця перша недержавна академія наук постала 1873 році у Львові, у час, коли Україна була поділена між Росією й Австрією. Хоч це сталось у Львові, але це був плід праці соборної України.

Гурт українських діячів з підросійської імперії – письменник Олександер Кониський, Дмитро Пильчиків, Михайло Жученко, а особливо Єлисавета Скоропадська-Милорадович, яка склала княжий дар 6,000 рублів, до якого долучились галицькі жертводавці, а серед них – відомий о. Степан Качала.

Офіційними засновниками могли бути тільки громадяни Австрії, себто галичани. Так склалась доля, що НТШ свою вагому українську наукову й освітню працю здійснювало завдяки жертвенності української громади, крім короткого періоду за Австрії.

Після окупації більшовиками західних земель України майно НТШ було забрано і Товариство 14 січня 1940 року розв’язано. Частина його членів, що опинилася на Заході у Кракові, на чолі з головою проф. Іваном Раковським, продовжила свою діяльність у рамках Наукової ради при Українському Центральному Комітеті.

Це був короткий час, і згодом НТШ відновило свою діяльність 1947 року, спершу у Мюнхені, а опісля в інших країнах західньої гемісфери, діючи постійно з думкою про відновлення його діяльности в Україні.

Деякі члени з тих, які залишилися в Україні – Роман Зубик, Карло Коберський, Кость Левицький, Володимир Старосольський і Кирило Студинський були арештовані й зникли безвісти.

Д-р Ярослав Падох на ранній зорі незалежности України допомагав воскресити матірне НТШ у Львові вже у 1990 році. Його першим головою став академік д-р Олег Романів, якому довелося почати працю з нуля.

При щедрій допомозі голови НТШ в США Ярослава Падоха і приватних меценатів, а також відданій праці голови О. Романова, вдалось успішно зформувати і розгорнути наукову працю. На жаль, НТШ не удостоілось державної підтримки для своєї праці ні у минулому, ні під сучасну пору незалежности України.

Фактично НТШ є справжньою українською установою і працює для української науки.

Дивно, що державні чинники України не мають зрозуміння щодо вагомої праці і не підтримують НТШ. Чи це не сором, щоб наукова установа, котра успішно діяла упродовж багатьох років, сьогодні, у вільній Україні, мала проблеми з фінансуванням? Чому таке мачушине трактування НТШ в Україні? Національна Академія Наук України й сьогодні діє за радянськими стандартами, але користається з державних субсидій. У той же час НТШ не має жодної державної підтримки.

Ще раз щиро дякую від імені Збіркового комітету щедрим жертводавцям за велике зрозуміння і дар для продовження успішної праці матірного, як колись писав Я. Падох, „незнищимого Товариства“ – НТШ у Львові.

Микола Галів,
Ню-Йорк

Відділові...

(Закінчення зі стор. 9)

командувач Українських Американських Ветеранів Бостону Стефан Костецький, член Ради Пласту Ігор Микита, директор „Рідної школи“ Оксана Киричок, президент місцевого Союзу Українок Америки Надя Анесе та головуючий Ради приходу Української православної церкви св. Андрія Джейн Яварова, заступник голови відділу УККА в Гартфорді, Конектикат, Мирон Колінський.

На святі промовляв Всеволод Петрів, голова відділу УККА-Бостон. Були зачитані петиції до керівництва України з вимогами про виключення з розгляду Верховною Радою законопроєкту про особливий статус російської мови в Україні.

„Вестерн Юніон“ полегшує грошові перекази за допомогою інтернет-банку „Приват-24“ в Україні

1 листопада в Енґлвуді, Кольорадо, представники світового провідника в галузі міжнародних грошових переказів „Вестерн Юніон“ оголосили, що переказ грошових коштів на рахунок відтепер доступний через інтернет-банк „Приват-24“ – найбільший банк України.

„ПриватБанк“ був створений у 1992 році і тепер є провідним на банківському ринку України і найбільшим банком з національним капіталом. Національна мережа обслуговування „ПриватБанку“ включає понад 3,000 філій та відділень на території України.

Ця нова послуга від „Вестерн Юніон“ надає клієнтам можливість переказати гроші з будь-якого його відділення у США, що бере участь у таких операціях, на рахунок одержувача в „Приват-Банку“.

У свою чергу, власники рахунків „ПриватБанку“ також можуть надіслати гроші в будь-яке з більш ніж 46 тис. відділень „Вестерн Юніон“ США, які підтримують такі перекази. Ці двосторонні операції по переказуванні готівки на рахунок або отримання готівки з рахунку доступні в мережі інтернету.

В Україні такий вид послуг представлений компанією „Вестерн Юніон“ уперше. Голова правління „ПриватБанку“ Олександер Дубілет зазначив: „Користуватися послугами банку стає дуже легко і зручно, сидячи в себе вдома або в бюрі в будь-якому куточку вашої країни чи в будь-якій точці світу. Ми пишаємося тим, що наш електронний банк „Приват-24“ надає послугу відправлення та отримання переказів через „Вестерн Юніон“. Таке нововведення дозволяє нашим клієнтам бути ближче до своїх близьких, коли вони найбільше цього потребують“.

Ця послуга доступна для всіх зареєстрованих в системі „Приват-24“ користувачів. Підключення та використання інтернет-банкінґу „ПриватБанка“ безкоштовне.

Згідно з чинним розпорядком розрахунків „Вестерн Юніон“, оплата послуг за грошовий переказ стягується тільки з відправника без будь-яких додаткових банківських комісійних.

„Ми цінуємо час наших клієнтів, і тому постійно працюємо над розширенням асортименту послуг. Послуга, запроваджена спільно з „ПриватБанком“, дозволяє нашим клієнтам здійснити грошові перекази через системи „Вестерн Юніон“ в режимі онлайн за допомогою декількох натискувань на мишку“, – сказав Джонатан Кнавс, реґіональний віце-президент „Вестерн Юніон“ в Східній Європі.

Дейвид Ліґет,
Ню-Йорк

НЕЗАБУТНІ ІМЕНА

Проф. Богдан Лончина – це епоха у патріярхальному русі

(2 січня 1917 року - 27 вересня 1985 року)

Недавня моя розмова з Орисею (з Чайковських) Лончиною, матір'ю Владики Гліба та о. Тараса, привела до роздумів про професора Богдана Лончину, справжнього „обновлянина" та одного з найактивніших патріярхальників. Він формувався в студентському Товаристві „Обнова" ще у передвоєнний час, коли Митрополит Андрей Шептицький та тодішний ректор Духовної академії у Львові о. д-р Йосиф Сліпий закликали студіюючу молодь глибинно запізнатися з богослов'ям та вченням Церкви.

Як активний патріярхальник він розумів церковні та історичні потоки ідеї патріярхату і процес її здійснення на основах богослов'я та душпастирських потребах розкиненого і розгубленого Божого люду. В особі Б. Лончини була синтеза тих понять, разом з його успішною діяльністю науковця та загальногромадського діяча.

Середовище, в якому діяв патріярхальний рух, було вельми складне, починаючи з неготовности нашого єпископату. Отож не дивно, що початковий етап патріярхального руху був доволі бурхливий, коли брати під увагу опозицію ватиканських кіл та низький рівень знання релігійно-церковних справ серед ширшого загалу духовенства та мирян.

Паралельно мусіла провадитися просвіта та активна оборона особи Патріярха Йосифа як леґітимного Глави Церкви. Сама особа Патріярха Йосифа приваблювала видатних осіб, інтелектуалів, як от д-р Василь Маркусь (США), проф. Петро Зелений (Німеччина) та багато інших, які вміли модерувати працю відповідно до потреби, але також і таких, хто хотів використати рух для особистих чи – політичних цілей свого угруповання.

Очоливши Патріярхальне Товариство в США у 1979 році, Б. Лончина підкреслив, що „наше Товариство має церковно-релігійний характер, бо його завдання – церковно-релігійне".Коли у 1982 він став головою Українського Патріярхального Світового Об'єднання (УПСО), він чітко визначив завдання світового патріярхального руху: самобутність й ідентичність Української Греко-Католицької Церкви, закріплені у патріярхаті; співпраця з єпископами та духовенством; духовне оновлення; плекання екуменізму серед українців різного віровизнання; фінансова допомога Главі УГКЦ.

Цілеспрямований рух за визнання патріярхату Апостольською столицею, з внутрішною автономією УГКЦ в традиції східнього богослов'я, вимагав заповнити прогалини знань відповідними публікаціями. Приміром можуть послужити статті Б. Лончини „Київська Церква колись і тепер" („Патріярхат", ч. 12, 1983 рік і ч. 1, 1984 рік) та рецензія на книжку видатного спеціяліста канонічного права о. д-ра архимандрита Віктора Поспішіла „Ex Occidente Lex, From the West – the Law" (Б. Лончина, „З Заходу – закон", „Патріярхат", ч. 12, 1981 рік, ч. 1,1982рік).

На підставах історії та еклезіології Київської Церкви Б. Лончина коротко представив її юрисдикційний характер, з привілеями патріяршого устрою і ствердив, що формальне проголошення автокефалії Київської Церкви не було їй потрібним, оскільки „вона була автокефальною від початків свого існування, від часів Володимира Великого".

Проф. Богдан Лончина

Подібно до представлення повноти та помісности Київської Церкви, Б. Лончина у доступній формі подав читачеві зміст канонічного права для Східніх Католицьких Церков. Зокрема дуже вміло вибрав важливі точки з книжки о. В. Поспішіла, який на фактах показав пряму юрисдикцію Митрополита Йосифа Сембратовича у призначенні першого священика о. Івана Волянського до США і в продовженні тієї ж лінії першим Єпископом УГКЦ в Америці Сотером Ортинським, ЧСВВ. Вищости латинського обряду в тексті Папської булли „Ea semper", що визначала його церковний статус в Америці, Єпископ С. Ортинський не прийняв. Він діяв згідно з Главою УГКЦ Митрополитом Андреєм Шептицьким. Б. Лончина зацитував зауваження В. Поспішіла, що „Рим досі не спромігся зрозуміти, що, наприклад, українці не бажають злитися з рештою Католицької Церкви в США, але [бажають] зберегти власну автономію, щоб могти продовжувати найтісніше пов' язання з матірною Церквою, як теж з іншими частинами української католицької спільноти по цілому світі".

Цю історичну автономію Київської Церкви сьогодні запевнює еклезіологія сопричастя помісних Церков внаслідок Другого Ватиканського Собору. Повернення в життя духовного та літургійного змісту києво-візантійської традиції є основним арґументом автентичности нашої Церкви.

Далі Б. Лончина пригадав про корисність сопричастя з Римським престолом та звернув увагу на те, що методи оборони прав мусять бути виважені і стояти в пропорції до цілей.

Проф. Б. Лончина був сином о. Василя та Ольги Лончинів, студіював філологію, зокрема французьку мову у Львівському університеті. У 1939 році прибув до США разом з проф. Миколою Чубатим на міжнародну конвенцію світового мирянського руху „Pax Romana" як делеґат від студентської „Обнови". Вибухла Друга світова війна, і обидва делеґати опинилися поза батьківщиною. Б. Лончина повернувся до Відня, продовжив студії романської та англійської філології, захистив дисертацію.

У воєнні часи працював при Українському Центральному Комітеті як референт студентських справ. Одружився у 1944 році і чотири роки пізніше переселився в Америку, де викладав в коледжі у Стюбенвілі, а потім в католицькому університеті Дітройту, аж до виходу на пенсію.

Від 1972 року до кінця свого життя провадив, разом з професором Василем Левом, літні курси при Українському Католицькому Університеті в Римі. До його наукової праці належать переклади з староеспанської мови – „Пісня про мого Сіда", „Пісня про Ролянда" і також перша частина „Божественної комедії" Данте.

В час головування проф. Б. Лончини у Патріярхальному Товаристві та УПСО я входила до їх управ і мала нагоду запізнатися ближче з діяльністю і характером цієї людини, яка на перший погляд могла видаватися занадто спокійною. Цей спокій добре позначився на оновленні і посиленні патріярхального руху.

Наголошення на релігійній і церковній основі руху не подобалося тим, що вважали патріярхат більше політичним питанням. Звісно, були причини і так думати. Та коли взяти стан нашої Церкви, розсіяної по цілому світі, і рівень осягнення духовної спадщини Київської Церкви, то загальна справа вимагала особливої виваженості. І ця риса була повною мірою властива проф. Б. Лончині та його праці – у підготовлених ним меморандумах, викладах в УКУ в Римі, у публіцистично-журналістичній діяльності та багато іншого, включно з окремим закликом до мене відновити „Обнову".

Вся увага і всі зусилля цього спокійного і скромного активіста патріярхального руху були зосереджені на духовній онові в Христі нашої києво-візантійської традиції і, відповідно, на неквапному, але невпинному і послідовному вибудуванні фундаментів патріярхії УГКЦ. Ось чому Владика Любомир Гузар, тоді ще архимандрит, прощаючи покійного, сказав, що для утвердження патріярхату треба людей типу Богдана Лончини.

Рома Гайда,
голова Крайової Управи
Патріярхального Товариства
у США,
Істон, Конектикат

Іван Сокульський присвятив життя Україні

Володимир Єфимов

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – „Свобода" у ч. 25 розповіла про відзначення у Дніпропетровську 70-річчя від дня народження українського поета, громадського діяча Івана Сокульського. Це ім'я стало широко відомим у демократичному середовищі на його батьківщині лише після 1991 року, коли у незалежній Україні була знята заборона на публікацію його творів, бо ж до того він 13 років просидів у в'язницях і таборах СРСР.

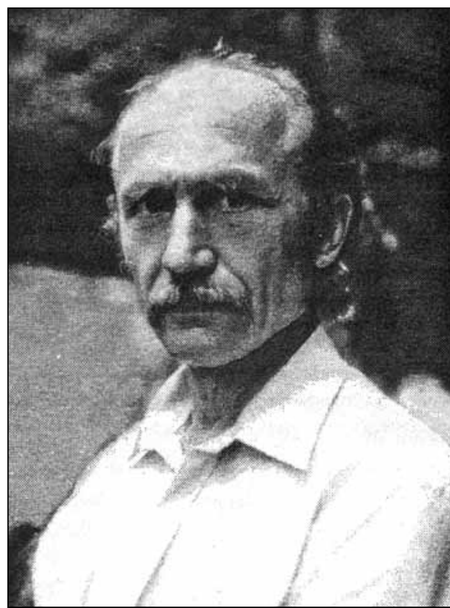
Мені випало бачити вже хворого І. Сокульського на вічу в Дніпропетровську, яке проводив вельми популярний тоді Народний Рух. Ми бачили, що аґенти КГБ фільмують учасників віча для подальшої ідентифікації осіб і занесення зображень до особистих течок, які вони мали на кожного громадянина, котрий не приймав панівної в СРСР комуністичної ідеології.

У моїй пам'яті зафіксувався образ І. Сокульського, невисокого на зріст, дуже худого, котрий, стоячи на якійсь скрині, виголошував думки, що були співзвучні моїм. Його слабкий голос можна було почути лише завдяки меґафонові, який тримав перед ним голова місцевого осередку Руху Іван Шулик. На мою думку, меґафон був наче символом тодішнього щирого патріотичного Руху, бо без меґафону ми не уявляли ні В'ячеслава Чорновола, ні братів Горинів, ні Володимира Яворівського.

І. Сокульський на тому вічу промовляв не як поет, а як українець, громадянин, який свідомо вступив до Української правозахисної групи, за що його у 1980 році було вдруге заарештовано (вперше – за „антирадянську діяльність") і засуджено на 10 років особливо суворого режиму, з подальшим засланням. Знаючи про його долю, ми дивилися на леґендарну постать широко відкритими очима, хоч тоді ще у пам'яті не було його поезій:

В кожен мозок – цвях іржавий:
„Не забудь, хто виростив тебе!
Ти існуєш з дозволу держави,
Ти не вбитий – з ласки КГБ!

І. Сокульський, який пройшов усі „кола пекла", протягом життя постійно подумки повертався до жахливої миті арешту:

Поет Іван Сокульський

Чорний крик збудив мене вночі.
Чорний крик – у серце, ніби ніж...
– Слухай! Ідуть!

А потім дні, тижні, місяці, роки ізоляції від суспільства, самотности душі:

(Закінчення на стор. 19)

У Празі про УПА – інакше

На конференції виступає гість з США Олександер Лужницький.
Фото: Магда Мушинка

ПРАГА, Чехія. – „Українська Повстанська Армія – інакше: в літературі, мистецтві, культурі". Під такою назвою в історичній залі засідань старовинного Клементинуму відбулася 21-22 жовтня міжнародна наукова конференція. В ній брали участь науковці з шістьох країн: України, США, Канади, Німеччини, Чехії та Словаччини. Головним її організатором була Слов'янська бібліотека в Празі та громадське об'єднання „Рута".

Відкриваючи конференцію, директор Слов'янської бібліотеки д-р Лукаш Бабка підкреслив, що це вже п'ятий з черги захід, присвячений маловідомим сторінкам україністики.

Посол України в Чеській Республіці Іван Грицак (уродженець Закарпаття) у своєму виступі наголосив, що УПА і в Україні сприймається неоднозначно, тому подякував організаторам за те, що вони вирішили присвятити увагу висвітленню саме цієї теми.

Перше робоче засідання (під головуванням д-ра Юрія Даревича з Канади) відкрила вступним словом головна організаторка конференції мгр. Оксана Пеленська.

Д-р музикології Дагмар Турич-Дувірак з Торонто розглянула поетику повстанських пісень, розподіливши їх на кілька тематичних груп.

Микола Чабан з Дніпропетровська розповів про поетичну творчість маловідомих поетів Східної України – безпосередніх учасників боротьби за незалежність України, пізніше – репресованих.

Мистцям ОУН і УПА присвятила свою доповідь культуролог Олександра Стасюк з Львова.

Мистецтвознавець д-р Дарія Даревич з Йорк-університету в Торонто (Канада) ознайомила присутніх з життям і графічною творчістю славетного художника УПА Ніла Хасевича, ілюструючи свою доповідь зразками його творів.

Наталія Пушкар із Луцька доповнила її доповідь інформацією про збірку творів Н. Хасевича у Волинському краєзнавчому музеї.

Завідувач відділу історії визвольної боротьби України Львівського історичного музею Володимир Бойко показав на екрані кільканадцять портретів українських вояків у творчому доробку художника Михайла Мороза, коментуючи кожен з них.

Директор Інституту німецько-українських взаємин у Мюнхені професор Микола Шафовал розглянув відображення УПА в еспаномовній літературі, яка до певної міри своєю об'єктивністю випередила франкомовну, німецьку та навіть англомовну літератури.

Автор цих рядків поінформував присутніх про імовірну могилу командира УПА Степана Стебельського –„Хріна", вбитого 9 листопада 1949 року в селі Погоржеліце, та спростував фантастичні вигадки його соратника Василя Ґудзика – „Оріха" про величезні гроші, які я ніби виманив від родини „Хріна" на ексгумацію та експертизу його тлінних останків. Оскільки лист В. Ґудзика в Україні та за її межами поширюється в копіях, а автор передав його і в Службу безпеки України, я заявив на конференції, заявляю і зараз, що всі подорожі в справі розшуку імовірної могили „Хріна" мною були здійснені за власні гроші. На цю ціль я не одержав ні від кого ні копійки.

Другий день конференції (головував автор цієї статті) відкрила д-р Тереза Хланьова з Карлового університету в Празі – доповіддю про УПА в різних соціяльно-філософських вимірах (на основі творів Марії Матіос „Солодка Даруся" та Оксани Забужко „Музей покинутих секретів"). Дуже цікавою і насиченою фактами була доповідь дійсного члена НТШ та наукового секретаря Товариства св. Софії д-ра Олександра Лужницького з Мойлен, Пенсильванія, – „УПА та українська преса в Америці (1942-1947)".

Викладачі Житомирського державного університету, проф. Галина Стародубець і д-р Христина Стародубець виголосили доповідь на тему: „Соціяльно-психологічний портрет селянина запілля УПА", побудовану на матеріялах спогадів самих повстанців.

Мабуть, найцікавішими на конференції були дві останні доповіді. Полковник Українського вільного козацтва Віталій Манзуренко з Львова, редактор українського військово-історичного журналу „Однострій", виголосив доповідь на тему „Нагороди УПА – унікальне явище у світовій фалеристиці". Доповідач на підставі архівних джерел та спогадів повстанців подав вичерпні інформації майже про кожну медалю, орден та іншу відзнаку УПА, освітливши процес її виготовлення в підпільних умовах та спосіб нагороджування. Розглянув він і нагороди УПА, видані українськими організаціями на Заході та в Україні – в часі її незалежности. Однією з останніх є Пам'ятна відзнака „Рушір 1945-2010" (присілок в Косівському районі, де повстанці 15 січня 1945 року розгромили батальйон енкаведистів), якою під час конференції було нагороджено О. Пеленську та М. Мушинку. Крім того, В. Манзуренко подав цікаві інформації про упівські гроші – буфони.

Науковий працівник Інституту українознавства ім. Івана Крип'якевича Національної Академії наук України у Львові, кандидат історичних наук Микола Посівнич на основі розсекречених архівів Служби безпеки України розповів про архітектуру криївок та бункерів в контексті підпільної діяльности ОУН і УПА в 1940-1952 роках.

З конференцією було пов'язано чимало супровідних заходів: презентація книжок (майже кожен доповідач привіз в подарунок Слов'янській бібліотеці добірки найновіших видань), виставки документів, екскурсія українськими місцями Праги, відвідини українських могил на Ольшанському цвинтарі тощо.

В порівнянні з іншими конференціями подібного характеру, празька була невеличкою. Всі доповіді були зачитані на пленарних засіданнях. Секцій не було. Це дозволило учасникам вислухати кожну доповідь, а в дискусії висловити своєї ставлення до них. Позитивно слід оцінити і застосування технічних засобів окремими доповідачами. Більшість з них проєктувала ілюстративний матеріял на кіноекрані.

Це була перша наукова конференція в Чехії з позитивною оцінкою Української Повстанської Армії, причому доповідачі спиралися на конкретні факти, уникаючи політичних ідеологічних чи інших тенденцій. Крім доповідачів, в конференції брали участь викладачі празьких вищих навчальних закладів, працівники наукових установ, студенти, журналісти тощо. Для більшости з них доповіді та дискусії навколо них були немалим відкриттям, бо чехи та словаки довго вірили радянським стереотипам, що „бандерівці" це – „недобиті фашисти".

Матеріяли празької конференції буде опубліковано окремим збірником.

Микола Мушинка,
академік НАН України,
Пряшів, Словаччина

Іван Сокульський...

(Закінчення зі стор. 18)

Небо, закреслене ґратами.
Далекого дерева дзвін.
Дні скам'яніли – датами,
З усіх чотирьох сторін.

І всі думки повсякчас – в далекій Україні, для якої, будучи на свободі, так мало встиг зробити:

Вкраїнонько,
твої поводирі лукаві
Вели мене від тебе – не до тебе...
Я завинив перед тобою,
мій народе,
Я завинив перед тобою, Україно!
Тож плачу тут,
бо вже той час надходить,
І я стаю побожно на коліна.

Читаючи ці рядки, мимоволі згадуєш Тараса Шевченка на засланні й виникають певні журливі асоціяції. Й, аналогічно Кобзареві, на чужині І. Сокульський не може не писати поезій:

Щодня в мені вмирає вірш.
Їх не встигаю хоронити.
Вмираю й я. Ти не повіриш? –
Без них – не хочу жити!

І. Сокульський завжди розумів, що для народів, яких штучно об'єднали в 1922 році в державу з назвою СРСР, найлютішим ворогом був і є шовіністичний намір тих, хто прагне відновити імперію на кшталт царської Росії. Тож ще у 1968 році І. Сокульський передбачав, що двоголового орла Росія відновить як державний гербовий символ:

Годі, феніксе! Маску скинь!
Пізнаю – хочеш крові і крові...
Приберіть маскарад-колоски –
Тут хазяїн орел двоголовий!

Поезіям І. Сокульського притаманна глибока філософічність у поєднанні з романтичним сприйняттям світу, і цим він інколи нагадує Григорія Сковороду, творчість якого добре знав і часто до неї звертався, от як у такому вірші:

Вік живи, та спійманим не будь!
Будь собі хоч кам'яним порогом:
хай відкрита буде твоя путь –
до свого вінця і перемоги!

Оптимізм в'язня справдився – І. Сокульський дочекався відновлення Незалежности України, але, на жаль, сил і здоров'я розбудовувати державу вже не було – виснажений репресивною машиною КҐБ І. Сокульський помер 22 червня 1992 року.

Поезії не побачили світ за його життя. Лише через п'ять років після відходу його у вічність вдова Орина Сокульська спромоглася організувати видання збірки вибраних поезій „Означення волі" (Дніпропетровськ, 1997). Потім ще були невеличкі книжечки „Лірика" та „Листи до Марічки" (доньки).

Творчість І. Сокульського за часів Президента Віктора Ющенка почали вивчати на філологічному факультеті Дніпропетровського Національного університету, його творчий метод і доробок досліджуються у методичній книжці університету „Новотворчість дніпропетровських письменників".

І. Сокульський, як людина, не був простим, як не був простим і час, у який він жив. Нині ж, коли Україна щодня втрачає щось з того, за що загинуло багато справжніх українців, виборюючи Незалежність, нам бракує Василя Симоненка, Василя Стуса, І. Сокульського.

Усе рідше у радіопрограмах (і ніколи по телебаченню) нас тішить „помаранчева" пісня 2004 року, в якій про Україну є такі слова:

І дивляться з темних небес
Загиблі поети й герої, –
Усі, хто віддали життя
За майбутнє твоє...

Творчий вечір і презентація нового альбому сестер Павлишиних

НЮ-ЙОРК. – 23 жовтня в Народному домі відбулось святкування 10-ліття творчої діяльности співочого дуету сестер Надійки та Наталії Павлишиних „Чисте джерело“ та презентації їхнього третього музичного альбому „I Love Ukraine".

Учасники творчого вечора (зліва): консул України в Ню-Йорку Богдан Мовчан, Наталя Павлишин, Заслужена артистка України Лілія Остапенко, Надія Павлишин, третій секретар Постійного представництва України в ООН Олексій Шаповал.

Позаду – участь у понад 400 різноманітних культурно-освітніх та благодійних заходах, близько 200 публікацій про них в пресі. У 29 країнах світу вони стали пісенними послами України.

Розповідь ведучих концерту Олі та Ірини Дейнеків про діяльність дуету гармонійно вписувалась у перегляд прозірок, який підготував Володимир Дейнеко.

Захоплено зустріли шанувальники таланту дуету демонстрацію відеороликів про виступи сестер в Національній опері ім. Тараса Шевченка в Києві 2006 року, в популярній радіопрограмі „Prairie Home Companion" 2005 року, на третій Лемківській Ватрі в Еленвілі, Ню-Йорк, 2003 року.

Після цього на сцену запросили співачок. Швидко пролетіли понад дві години концертної програми, у якій знайшлось місце для ансамблю народного танцю „Барвінок" під керівництвом Григорія Момота, дуету сестер Соломійки та Христини Саламашек з Торонто, гри на цимбалах Василя Петроланчука з Чикаґо.

Було багато квітів, привітань та побажань і навіть Апостольське Благословення Папи Римського.

Заслужена артистка України Лілія Остапенко, вчителька сестер, автор музики до 10 пісень із 12, які ввійшли до нового альбому, виконала свою пісню, написану вже на американській землі.

Зворушливим було привітання поета Анатолія Житкевича, який спеціяльно прибув на концерт з Торонто. У новий диск ввійшли три пісні, слова до яких написав саме він.

Були привітання керівника ансамблю „Українська родина" Оксани Лиховид, членки цього колективу Лесі Прадивус, бандуристки Алли Куцевич, поета Любомира Бориславського та поета і композитора Орландо Паґана, радника Постійного представника України при ООН Марти Кокольської, президента благодійної організації „Нова надія для дітей" Маріен Ольсен.

Компанія „Kiev-Bakery" подарувала торт „Маргарита" до кави для усіх слухачів.

Президент Культурного центру „Народні перлини" Ігор Павлишин на згадку про вечір подарував кожній родині, присутній на вечорі, новий компакт-диск „I Love Ukraine".

Новий пісенний альбом можна замовити по тел. (646) 894-8534 або на сайті www.cdbaby.com/Artist/PavlishynSistersDuet.

Андрій Стецина

ЗУАДК здійснює програму „Пізнай свій рідний край"

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ.– Злучений Український Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК) успішно здійснює в Україні програму „Пізнай свій рідний край", за якою минулого літа діти з села Підвербці, Івано-Франківська область, побували для оздоровлення на берегах Чорного моря, в пансіонаті „Рута" (селище Затока, Одеська область), а діти з Бахчисараю, Крим, відвідали село Підвербці в Карпатах.

За цією програмою діти з східніх областей приїздять до західних областей, а діти із заходу відвідують схід і південь України. Цього року програмою було охоплено 40 дітей.

Відгукнулися листами кримські учасники поїздки у Карпати.

„Мені дуже сподобалося село Підвербці. В ньому проживають добрі, турботливі люди. Дуже не хотілося їхати додому та покидати нових друзів", – написала Джема Курбацкулова.

„Мені сподобалось дивитись на водоспад, їздити на підйомнику у Буковелі. Я запам'ятав Музей писанки й інші музеї у Коломиї, подружився з сільськими хлопцями і дівчатами, і через це не хотів повертатися додому", – написав Айдер Емірвалієв.

Юрій Наконечний

Дітям з Прикарпаття смакували кримські кавуни. Фото: Віра Принько

Хор з Торонто співав у Чикаґо

ЧИКАҐО. – У соборі свв. Володимира й Ольги 10 жовтня загостив хор з Торонто під керівництвом Лесі Коник. Милий і приємний спів гостей з Канади хвилею котився в соборі.

Св. Літургію, що її співав хор з Канади, скомпонував Микола Леонтович. Усі частини Літургії були виконані сучасною українською мовою. Літургію відслужили о. архимандрит Іван Кротець, о. Ігор Кошик та о. Ігор Панчишин з парафії Покрова Пресвятої Богородиці, що в Торонто. Проповідь виголосив о. І. Кротець.

Опісля в Культурному осередку відбулася товариська зустріч гостей з Торонто з чикаґськими хористами, співаками хору „Благовість" (дириґент Олена Новак-Балабан) та „Прометей" (дириґент Роман Андрушко), і спільний обід.

Під час зустрічі з вітальними словами на адресу гостей з Канади виступили о. І. Кротець, голова хору „Благовість" Степан Ворожбит та перший радний парафії свв. Володимира й Ольги Олег Караван, який повідомив про обіцянку Каси „Самопоміч" надати фінансовий дарунок на часткове покриття коштів. У відповідь гості з Канади Сергій Данко і Дмитро Білан розважали чикаґських хористів співом. Виступив квартет. Організатором заходу був імпрезовий керівник парафії Тарас Матвіїв.

Л. Коник раніше жила в Чикаґо, поки з своїм чоловіком Федором Коником не переїхали до Канади. Три роки тому вона виступала в Чикаґо з молодіжним хором „Пролісок" на Святі Героїв, яке організовувало об'єднання „Помаранчева хвиля". Ф. Коник в час свого проживання в Чикаґо виступав з доповіддями на святкових заходах, що їх організовував Ілинойський відділ Українського Конґресового Комітету Америки.

Л. Коник була організатором хору „Благовість" при парафії свв. Володимира й Ольги.

Лука Костелина

Квартет хору „Благовіст".

Хор „Благовіст" під час зустрічі з чикаґськими хористами.

Новий музичний альбом „Українські колядки" Соломії Дуткевич

ВАШІНҐТОН. – Тиха українська ніч. Сповнені дивного передчуття, гаснуть вогні в домівках, десь вдалині кришталевим передзвоном бринять срібні дзвіночки – іде Вертеп, щоб всім нам сповістити радісну новину: „В Вифлеємі новина, Діва Сина породила".

Цими словами починається новий музичний альбом „Українські колядки" молодої співачки Соломії Дуткевич. На компакт-диску записано 16 найбільш улюблених Різдвяних коляд. Запис виконано на Львівській музичній студії, тривалість звучання – 52 хвилини.

Новий компакт-диск привертає увагу кришталево чистим голосом солістки, бездоганною дикцією та чудовим музичним супроводом.

„Українські колядки" С. Дуткевич можуть послужити навчальним посібником для української громади, для кожної родини, яка хоче зберегти тисячолітню українську традицію святкування Христового Різдва і передати її наступним поколінням.

Новий альбом стане добрим придбанням для „Рідної школи", Пласту і Спілки Української Молоді, жіночих організацій, церковних громад і взагалі для кожної родини.

С. Дуткевич закінчила маґістратуру з кляси вокалу у Київській національній музичній академії ім. Петра Чайковського та маґістратуру з музичної освіти Київського національного педагогічного університету ім. Михайла Драгоманова.

С. Дуткевич була лавреаткою музичних фестивалів „Молода Галичина", „Весняна рапсодія", „Повстанські ночі", „Сім-Сім", „Співучий джаз" та ін.

Як суддя міжнародного жюрі С. Дуткевич представляла Україну на Міжнародному пісенному конкурсі „Слов'янський базар" у Вітебську. У 1998 році пісня у виконанні С. Дуткевич була визнана „Піснею року" в Україні.

С. Дуткевич виступала на багатьох музичних концертах, у телевізійних програмах, включно з урядовими концертами і міжнародними культурними заходами у Національному палаці „Україна", в оперних театрах та залях Києва та Львова.

Молода співачка виступала у США, Канаді, Австрії, Німеччині, Польщі і Росії.

В травні 2009 року С. Дуткевич співала у концерті музичної серії культурного фонду TWG, що відбувся в Александрії, Вірджінія. За останні два роки С. Дуткевич виступала у Вашінґтоні на культурних імпрезах.

Для придбання компакт-диску „Українські колядки" можна звернутися на тел.: (703) 619-9009, (703) 347-4032 або електронною поштою Bohdana7@verizon.net.

Д-р Богдана Урбанович

Концерт барокової музики відкрив сезон в УІА

НЮ-ЙОРК. – Перший концерт сезону 2010-2011 років відбувся 23 жовтня в Українському інституті Америки з незнаною українській публіці музикою композиторів пізнього бароко – часу, що припадає на 1680-1750 роки.

Камерна музика того часу сьогодні виконується рідко через її складність. Це музика багатоголосся, яку нелегко зрозуміти пересічному слухачеві. На щастя, в усіх країнах щораз частіше з'являються ансамблі, які оживляють музику минулих століть.

Одним з них є ансамбль „Ребель", що був заснований в Утрехті, Голяндія, в 1991 році, а з 1997 року прийняв 12-літню резидентуру в Ню-Йорку. Назву ансамблю взято від імені французького композитора Жана-Фері Ребеля (1666-1747), який жив і творив в Утрехті.

В концерті брали участь дві скрипальки і чельо, яке в тому часі за його функції називали „басо-контінуо", з додатком клявесина, що виконує гармонічний дострій при допомозі цифрованого баса (генерал-баса). Виконавцями були скрипалі Йорґ-Міхаель Шварц і Карен-Марі Мармер, чельо – Йон Моран, клявесин – Донґсок Шін.

В програмі була музика переважно визначних скрипалів, що використовували найновіші технічні способи. Італію представляли Арханґело Корелі, Саломон Росі, Франческо Ґемініяні та Доменіко Ґальо, Францію – Жан-Марі Леклєр, Німеччину – Ґеорґ-Філіп Телеман, Англію – Віліям Бойс та Ґеорґ-Фрідріх Гендель (ровесник Йогана-Себаст'яна Баха, який працював в Англії, тому уважають його за британського композитора).

Ансамбль уживав інструменти барокової епохи, які звучали м'яко, співуче, що впливало на естетичні почуття. Було чутно всі делікатні музичні візерунки, з пластичною динамікою, досконалим заокругленням фраз.

Взірцеві перехоплення тем між скрипками, віртуозна партія генерал-баса переконували, що музика епохи бароко заряджена силою почуття і експресії до незвичайности, сприймається з насолодою, бо ця музика створена не для шокуючих вражень. Виконавці вміло передали настрій епохи в музичній культурі.

Перший концерт сезону пройшов блискуче, і славний ансамбль „Ребель" залишиться в пам'яті слухачів на довгий час.

Богдан Марків

Голяндці і українці співали разом

Співпраця голяндського хору ім. Миколи Лисенка з Ню-Вейґену та хору „Мрія" з Львівської комерційної академії триває вже 10 років. За цей час хор ім. М. Лисенка тричі виступав в Україні, а хор „Мрія" виступав в Утрехті, Ню-Вейґені та інших містах Голяндії. Обидва хори записали спільний компакт-диск „Голяндія зустрічає Україну".

30 вересня хор „Мрія" вдруге приїхав до Голяндії. На кордоні хор зустрів Роман Антонович – син св. п. д-ра Мирослава Антоновича, співзасновника хору. Разом поїхали на відкрите поле, до хати під солом'яним дахом, у якій живе голова хору Брам Бошарт з дружиною Яні.

На полі поставили намет, у якому розмістилося 85 осіб. Президент хору „Мрія" проф. Степан Гелей з дружиною Таїсою та диригент хору ім. М. Лисенка Ірина Горванко ночували у голови хору, а всі інші – в родинах членів голяндського хору. У шатрі голяндці зустріли львів'ян могутнім „Многая літа". Почали обід молитвою „Отче Наш". 80 голосів об'єднали українсько-голяндську громаду.

Наступного ранку у церкві св. Йосифа в Бусумі обидва хори записали компакт диск з колядками.

Увечорі відбувся концерт у церкві св. Миколая в Айзельштайні. Церкву з прекрасною базилікою і надзвичайними вітражами наповнили люди. На сцену вийшов голова хору Б. Бошарт, який привітав присутніх, а зокрема працівників Посла України в Голяндії Іллю Кваса, консула Юрія Панченка з дружиною Юлією, посадника Айзельштайна Роба Де Фріза. І. Горванко перекладала українською мовою. І. Квас привітав присутніх голяндською мовою, а тоді перейшов на англійську.

На сцену вийшов хор ім. М. Лисенка та І. Горванко. Вони заспівали „Ще не вмерла Україна" та голяндський гимн „Вільгельмус". Співаків „Мрії" разом з працівниками посольства було п'ять осіб, а голяндців – 500. Коли ми слухали гимн України, то гордість зродилася у людей.

Далі хор заспівав „Буди Ім'я Господнє" Дмитра Бортнянського, „Благослови, душе моя, Господи" Кирила Стеценка, „Чуєш, брате мій" в обробці К. Стеценка, арію „Владико неба і землі" з опери „Запорожець за Дунаєм" Семена Гулака-Артемовського з сольо Петера Ван Дер Ліндена, „Любіть Україну" Івана Вовка, „Верховино" в обробці Дезидерія Задора з сольо Р. Антоновича і кінцеву „Коломийку" Андрія Гнатишина. Усіх творів було 12.

Кожну пісню авдиторія приймала надзвичайно тепло, а „Коломийки" – стоячи, з оплесками. І. Горванко диригувала. Треба згадати, що за два з половиною року під її керівництвом хор зробив значний поступ як технічно, так і мовно.

Після перерви вийшов хор „Мрія". Були виконані „Отче Наш" Миколи Леонтовича, „Богородице Діво" Михайла Федорова, „Милість миру" К. Стеценка. Хор був під орудою Оксани Долішної. Пісень було 14.

Цей вечір був тріюмфом української пісні. У подяку за щедрі оплески обидва хори заспівали „Многая Літа". Дириґувала О. Долішня. Роб Де Фріз подякував І. Горванко та О. Долішній за гарний концерт і за приїзд до міста.

2 жовтня хори співали у церкві св. Йосифа в Бусумі. Програма була видрукувана з поясненнями про кожну пісню. Хори мали прогулянку в Амстердамі, де на спеціяльному кораблі пливли каналами цього надзвичайного міста.

3 жовтня у церкві св. Баво у Гармелені хори співали до Літургії, а спільно в кінці заспівали „Боже Великий, Єдиний, нам Україну храни!". Священик о. Паул Бренікмеєр з Утрехту служив голяндською мовою, але у східньо-візантійському обряді. У церкві не було жодного вільного місця. Багато осіб приїхали, щоб почути духовну та мелодійну красу українсько-візантійського обряду.

Під час Служби Божої о. П. Бренікмеєр у молитвах згадував Папу Римського, Патріярха Константинопольського та Патріярха УГКЦ Любомира Гузара, молився за св. п. о. Павла Когута та М. Антоновича, з якими голяндські хори „Візантійський" та ім. М. Лисенка довгими роками співпрацювали.

Рясними оплесками вірні дякували за пережиті хвилини. Хористи були вражені сердечністю голяндських приятелів.

Я сказав о. П. Бренікмеєрові, що хор ім. М. Лисенка поїде восени 2011 року до Канади у концертове турне з славним дівочим хором „Веснівка" з Торонто під керівництвом Квітки Кондрацької. Коли я згадав, що у самому Торонто є 15 церков УГКЦ, то це для нього була великою новиною.

Володимир Луців,
Лондон

Хори „Мрія" та ім. Миколи Лисенка під час спільного виступу 3 жовтня в церкві св. Баво у Гармелені, Голяндія. Попереду – Ірина Горванко (зліва) і Оксана Долішна.

Музичний вечір, присвячений пам'яті Ігоря Білозора

Гурт „Ре-мінор" – Микола Білаш, Олесь Лазурко, Маркіян Лазурко, Богдан Саварин, Стефан Лазирко, Орест Ґрох.

ЕДМОНТОН, Альберта, Канада. – У 10-ту річницю смерти композитора Ігоря Білозора Українське музичне товариство Альберти організувало музичний вечір 22 жовтня в залі при катедрі св. Івана. Голова товариства Люба Бойко-Бел привітала гостей і представила Володимира Бойчука, котрий вів програму за текстом Галі Котович.

Виступили виконавці Дарця Васараб-Роланд (акомпаніяторка Ірина Тарнавська), гурт „Ре-мінор" (Микола Білаш, Орест Грох, Богдан Саварин, Олесь, Стефан та Маркіян Лазурки), Лариса Ілюк (акомпаніяторка Галина Лазурко), Гурт „Дніпрова хвиля" (Оля Федеркевич, Ірина Федеркевич, Сузанна Романюк, Наталка Онищук, Оксана Тарнавська, Ксеня Мариняк, Д. Васараб-Роланд, акомпаніяторка І. Тарнавська), юнацтво едмонтонського Осередку Спілки Української Молоді (керівник Володимир Бойчук), Мирослава Єліяшевська (фортепіянове сольо).

Гості дізналися про музичну спадщину І. Білозора (1955-2000) , його вплив на багатьох мистців: – ансамбль „Ватра", Руслану Лижичко, Людмилу Москаль, Квітку Цісик, „Пікардійську терцію".

Комуністичні чинники перешкоджали композиторові, вимагаючи, щоб він змінив тематику творів, але І. Білозір залишився вірним своєму покликанню служити Україні.

І. Білозір загинув від побиття 8 травня 2000 року, коли співав українські пісні у львівській кав'ярні. Його похорон перетворився у протест проти русифікації України.

Галина Котович

Виступає хор едмонтонського Осередку Спілки Української Молоді.
Фото: Майкл Бел

СПОРТ

Переконлива перемога українців

„Чорноморська Січ" – „Парсипані Ренджерс СК" – 6:1

31 жовтня на кількох площах копаного м'яча у Випані і Парсипані, Ню-Джерзі, відбулися чергові ігри трьох дружин „Чорноморської Січі". На міській площі у Парсипані перша дружина „Ч. Січі" змагалася з клюбом „Парсипані Ренджерс" за чашу Ню-Джерзі.

В цих змаганнях суперники українців, які виступають в іншій лізі штату, виявили велику дозу жертвенности і завзяття, але цього було замало у грі проти добре тренованої дружини „Ч. Січі" з вищої супер-Дивізії „Ґарден Стейт Ліґи". „Січовики" у більшості володіли м'ячем, а їхні провідні снайпери тримали в постійній напрузі оборону господарів і, особливо, їхнього воротаря, який жертвенно виконував свої завдання, одначе, пропустив чотири ґолі в першій половині і два ґолі в другій половині гри. Їх здобули Данило Левицький, Салим Ковідрі (два), Анатолій Сен, Дмитро Терещук і Петро Парадис.

В кінцевій стадії зустрічі господарі все таки здобули почесного ґоля, яким остаточно встановили вислід зустрічі – 1:6.

Окрім названих вище гравців, в складі дружини „Ч. Січі" грали Олександер МекДоналд, Андрій Кудрик, Стефан Колодій, Андрій Панас, Марко Гординський, Микола Куцина, Роман Табачук, Петро Касіяненко, Андрій Мандзій. Провідник – Гриць Сергіїв.

На площі Бії Велі у Випані провели свої чергові ліґові поєдинки дві дружини молодших юнаків „Ч. Січі". Дружина 14-річних гравців зустріла сильний клюб „Стейтмайнер Цунамі", з яким зазнала поразки вислідом 3:5. Їхні 15-річні побратими перемогли з високим вислідом однолітків з клюбу „Пеканок Пойнтерс" – 7:3.

Омелян Твардовський

Ліґа чемпіонів Европи: „Шахтар" переміг британський „Арсенал"

„Шахтар" – „Арсенал": 2:1

ДОНЕЦЬК. – 3 листопада, на стадіоні „Донбас-Арена" донецький „Шахтар" показав свою найкращу гру і не лише взяв реванш після розгромної поразки в Лондоні, а й дав надію на вихід з групи першим числом.

Перед змаганням „Арсенал" тактично вказував на те, що донеччани – дуже сильна команда, і поразка 1:5 – це лише непорозуміння. Що і показала гра. На 10-ій хвилині захисники донеччан проґавили Волкота, який вийшов на ворота і забив ґоль. Українці зрівняли рахунок. Британці постійно втрачали м'яч, що і вилилось у другий ґоль „гірників". Даріо Срна, який був одним із найактивніших у грі, після прострілу з флангу вивів Едуардо на ворота і забив м'яч у ворота суперників. У другій половині „Арсенал" постійно тримав у напрузі донеччан. Наступні змагання „Шахтара" – 23 листопада з командою „Партизан" (Сербія).

Ліґа Европи: перемога, поразка і нічия українців

„Динамо" – „АЗ Алкмаар": 2:0
„Карпати" – „Севілья": 0:4
„Сампдорія" – „Металіст": 0:0

СЕВІЛЬЯ, Еспанія. – 4 листопада на стадіоні „Рамон Санчес Пісгуан" відбулась зустріч львівської команди „Карпати" з „Севільєю". Ґолі львів'янам забили Алехандро Альфаро (два), Лука Чигаріні, Альваро Нередо.

Наступні змагання – 2 грудня з Борусією, Німеччина, 15 грудня з „Парі-Сен-Жермен", Франція.

* * *

КИЇВ. – 4 листопада на стадіоні „Динамо" ім. Валерія Лобановського київська команда „Динамо" наблизилася до плей-оф Ліґи Европи, обігравши у четвертій турі голяндський „АЗ Алкмаар" з рахунком 2:0. У другій половині, за відсутности Андрія Шевченка, який був на лаві запасних, головним гравцем команди знову став Артем Мілевський, який і забив два ґолі.

Наступні змагання киян – 2 грудня з БАТЕ, Білорусь, і 15 грудня з „Шерифом", Молдова.

* * *

ГЕНУЯ, Італія. – 4 листопада на стадіоні „Луїджі Фераріс" харківський „Металіст" виступив у виїзній грі проти генуезької „Сампдорії". Чотири рази захисники харків'ян вибивали м'яч з порожніх воріт, ще кілька разів блискучий захист вдавався воротареві Володимирові Дишленковичеві.

Наступні змагання харків'ян – 1 грудня з „Дебреценом", Угорщина, 16 грудня з ПСВ, Голяндія.

Відійшов у вічність В. Горбовий

6 жовтня в Делавер Кавнті, Пенсильванія, відійшов у вічність інж. Володимир Горбовий. Він народився 18 жовтня 1921 року у Чорткові, Тернопільська область. Гімназію закінчив в 1943 році у Львові і почав вищі студії на Політехніці, студіюючи механічну інженерію.

Опісля В. Горбовий виїхав до Німеччини, де вивчав аґрономію в Українському технічно-господарському інституті і в 1949 році закінчив його з дипломом інженера-аґронома. Того ж року переїхав до США, де закінчив студії з механічної інженерії.

В. Горбовий як механічний інженер працював 30 років в компанії Вестинґгавза при будовах ядерних станцій.

В 1955 році В. Горбовий одружився з Оленкою Гайдук. В щасливій сім'ї народилося троє дітей: донька Роксоляна і сини Адріян і Марко.

В. Горбовий був активним членом багатьох професійних і громадських товариств, зокрема Товариства українських інженерів Америки, Українського Народного Союзу і Товариства українських сеньйорів у Філядельфії.

В. Горбовий багато жертвував на народні цілі, щедро підтримував відновлення і будову церков в Чорткові, Підгайцях і Києві, допомагав сиротинцям і студентам в Україні.

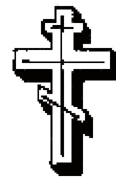

Св. п. Володимир Горбовий

Відійшов у вічність професійний інженер і громадський діяч, залишаючи в глибокій скорботі дружину Оленку, дочку Роксоляну, синів Адріяна і Марка, трьох внуків та усю громаду Філядельфійської округи.

Хай американська земля буде Йому легкою, а пам'ять про нього – вічною.

Методій Борецький

Ділимося сумною вісткою, що 1 жовтня 2010 р. в Порт Шарлот, Фльорида, відійшла у вічність

СВ. П.

ОЛЬГА РЕҐЕЙ КУЗІВ

нар. 12 жовтня 1913 р. в Єзуполі, Галичина, Україна, дружина пок. пастора Української Лютеранської Церкви Григорія Кузіва, мама пок. доньки Марти Таверз.

Еміґрувала до Америки в 1950 р. і проживала у Вайендот, Миш. Славна кравчиня, провадила кравецьку школу в Україні. Фінансово допомагала трьом студентам в Україні закінчити медичну школу. Фінансово підтримувала різні українські організації. Понад 60 років передплачувала газету „Свобода". Славна українська патріотка. Була активна в Союзі Українок Америки, відд. 63, Капелі бандуристок і Спортовому клюбі „Черник" у Дітройті, Миш. Останні 30 років проживала в Галивуді, Фльорида.

Залишені в глибокому смутку:

дочки	– Оксана Кайзер, Порт Шарлот, Фла.
	– Леся Ліонартович з чоловіком Володею, Нейполс, Фла.
внучка	– Леся Стал з чоловіком Марком
внук	– Марко Ліонартович
правнук	– Бейлі Стал
сестра	– Стефа Беленчук з дочкою Марусею і сином Богданом в Бурштині, Україна
племінник	– Богдан Реґей з сином Байроном в Аделайді, Австралія
племінниця	– Божена Реґей з родиною в Україні.

Її попіл буде похований на Батьківщині – Україні.

Вічна Її Пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок, 2 листопада 2010 р. на 84-му році життя у Віндгам, Н. Й. відійшла у вічність

СВ. П.

СОФІЯ (СОНЯ) ВОВК

нар. 21 лютого 1927 р. в Гаях на Львівщині, дочка покійних Катерини і Гавриїла Вовків та сестра замордованого у застінках НКВД Нестора Вовка.

ПАРАСТАС відбувся у п'ятницю, 5 листопада 2010 р. в похоронному заведенні Decker Funeral Home у Віндгам, Н. Й.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 6 листопада в Українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й., а відтак на цвинтарі в Елка Парк, Н. Й.

Залишилися в глибокому смутку рідні в Америці, Україні, Естонії та Польщі, а також приятелі Шарлін (Charlene), Кен Мейбі (Ken Mayby) з родиною, друзі й численна гантерська громада.

Вічна Її пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в неділю, 7 листопада 2010 р. в Мальті, Н. Й. несподівано упокоїлася в Бозі наша незабутня МАМА, СЕСТРА, БАБЦЯ і ТЕТА

СВ. П.

ЛЮБА ЧОРНІЙ-ЗАСЛАВЕЦЬ

з дому БАРАН

нар. 3 травня 1936 р. в Теребовлі, Україна.

ПАНАХИДА відбулася в п'ятницю, 12 листопада 2010 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню-Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу, 13 листопада 2010 р. о год. 10:30 ранку в церкві св. Юра в Ню-Йорку. Тлінні останки Покійної будуть поховані на цвинтарі св. Духа в Campbell Hall, NY

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ
В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

відбудуться

в п'ятницю, 17 грудня 2010 р.

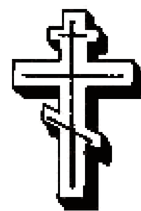
- **о год. 9:30 ранку в церкві свв. Петра і Павла в Коговзі, Н. Й.;**
- **о год. 6:30 веч. в церкві св. о. Миколая у Вотервліті, Н. Й.;**
- **в церкві Різдва Пресвятої Богородиці у Львові.**

Горем прибита родина:

сини	– д-р Корнило Чорній з дружиною д-р Шамілою
	– Денис Чорній з нареченою Оксаною Верeткою
брат	– д-р Андрій Баран з дружиною Єлисаветою
внук	– Александер Чорній
племінники	– похресник Димитрій і Наталя Барани
кузини	– родин Тершаківців, Якимових, Мигоцьких і Головецьких
	– ближча і дальша родина в Америці й Україні.

Просимо про молитви за спокій душі Покійної.

Вічна Її пам'ять!

Відійшов у вічність

МИКОЛА ЩЕРБАК

Помер 7 червня 2010 р.
Похований 11 червня 2010 р.

Народився 26 листопада 1914 р. в селянській родині (село Топильна, сусіднє село Шевченкової Кирилівки та Моринець – Київщина, тепер Черкаської области).

Життьовий шлях:

Освіту здобув у Харківському інституті журналістики, який пізніше став факультетом журналістики Харківського університету, а також у Київському педагогічному інституті ім. Горького (тепер ім. Михайла Драгоманова).

Другу світову війну пережив тяжко: мобілізація в червону армію, кривавиця на фронті, німецький полон, мучеництво в таборі військово полонених за колючим дротом, виснажлива робота на фабриці в Німеччині.

Після закінчення війни в роках 1947-1949 – учитель української мови та літератури в українській гімназії в Розенгайм-Стефанкіршин (Баварія).

З 1950 р. в U.S.A. Праця в індустрії – Weston Instruments – Newark, NJ та радіожурналістом рецензентом книжок – Freelance Writer, і ці рецензії-огляди (book review) виголошував через „Голос Америки" (Voice of America) впродовж 27 років в Україну. За це дістав відзнаку і подяку.

Належав до членства Об'єднання Українських Письменників „Слово" (в Ню-Йорку), до Об'єднання Письменників Дитячої Літератури ім. Глібова (Торонто, Канада) та до Спілки Письменників України (Київ).

Писав переважно поезії, хоч часто зосереджувався на прозі та літературних статтях (дещо опубліковано в газетах та журналах).

Вийшли друком такі його книжки – збірки віршів „Вітри над Україною" (1947), „П'янкий чебрець" (1953), „Шлях у вічність" (1954), „Багаття" (1959), „Віршована абетка" (1960), „Волошки" (1969), „Пахощі суцвіття" (1982), „Чебрець" (1991). Книжка „Чебрець" вийшла друком в Україні (Київ) другим виданням в 2004 р.

Ряд його поезій композитори поклали на музику. Композитор Сергій Яременко поклав на музику багато віршів для дітей зі збірки „Волошки" Миколи Щербака і надрукував та видав у Канаді книжку з нотами під назвою „Сонечко".

Микола Щербак жив і працював довгі роки у благословенній Америці, і в його серці завжди ясним промінням світила Україна!

Не плач, людино, примирись,
Що твій земний намет-руїни.
Є вічний дім – Господня Вись,
Як вічне небо України!

– Микола Щербак

Дочка Ляля Щербак

Національний Університет
Києво Могилянська Академія
Києво Могилянська Фундації Америки

З глибоким смутком повідомляємо громаду,
що великий приятель Києво Могилянської Академії,
член української громади в Sterling Heights, Michigan,
громадський діяч, член Українського Народного Союзу,
патріот України

св. п.

ВАЛЕНТИН КОВАЛЬСЬКИЙ

відійшов у вічність 15 червня 2010 року

Св. п. Валентин Ковальський залишив дар $1000 доларів на Києво Могилянську Академію.
Його дочка Ірена Ковалська зложила $500 в пам’ять Батька.
Ці кошти започатковують Ендаумент фондв імені Валентина Ковальського, призначений на стипендії для студентів української мови і літератури в Кмєво Могилянській Академії.

Висловлюємо глибоку подяку
Покійному св. п. Валентину Ковальському і його дочці Ірені
За щедрий дар і підтримку Києво Могилянської Академії.

KMFoundation of America P. O. Box 46009, Chicago, IL 60646-0009, USA

Києво-Могилянська Фундація Америки зареєстрована, як благодійна організація під кодексом 501(c)(3).
Згідно податкового законодавства Ваші членські внески та пожертви можна відтягнути від податків.

Ділимося сумною вісткою, що 29 жовтня 2010 р.
у Нюарку, Н. Дж. упокоїлася в Бозі наша дорога
мама, бабуся і прабабуся

СВ. П.

ВІРА ГРИНИШИН
з дому ЗАЦЕРКОВНА

Залишила в жалобі:
дочку і сина – ТАТЬЯНУ і ЮРІЯ ГРИНИШИНА
внуків – НАДІЮ ЛЕВИЦЬКУ з мужем АНДРІЄМ
– ПЕТРА ЗИМЕРМАНА з дружиною АЛЕКСИС
правнуків – АНДРІЯНУ, МАКСИМА, МИКОЛУ, СОФІЮ і САБІНУ

Покійна була довголітньою членкою Пласту і Союзу Українок в St. Paul, MN і Рочестері, Н. Й.

Вічна Її пам’ять!

Замість квітів на могилу родина просить складати пожертви на Український Музей в Нью-Йорку.

Ділимося болючою вісткою з рідними, приятелями і знайомими,
що 23 вересня 2010 р. заосмотрений Найсвятішими Тайнами,
несподівано відійшов від нас у вічність на 74-му році життя
наш невіджалуваний Муж, Брат і Вуйко

СВ. П.

інж. РОМАН БЕРЕСТЯНСЬКИЙ

нар. в селі Стара Брикуля,
в родині проф. Якова і Станіслави Берестянських.

Війна розлучила батьків. Маму з трьома дітьми переселено до Польщі. Батько прибув 1937 р. до Америки (Чікаґо), де включився в громадське життя. Зі своєю сестрою Євгенією Стасиною з Канади почали старання спровадити родину. З великими труднощами нарешті вдалося. Сенсаційна вістка, що з комуністичної Польщі у вересні 1949 р. випустили родину Берестянських, була поміщена в американській газеті New York Times.

Парастас і Панахиду відправлено 26-го вересня 2010 р. о год. 5-ій веч. в похоронному заведенні Музики. Похоронні Богослужби були відправлені 27-го вересня в катедрі св. о. Миколая. Тлінні останки спочили на парафіяльному цвинтарі о. Миколая в Чікаґо.

Залишені в безмежному смутку:

дружина – Ляриса Берестянська
сестра – Ірена Крайник
брат – Юрій Берестянський з дружиною Івоне, дітьми і внуками
сестрінка – мґр Анна Павлюк з мужем Богданом і синами
сестрінка – мґр Марта Крайник
сестрінок – Богдан Крайник з дітьми
кузинка – д-р Юлія Сидор з дітьми
кузинка – Ірена Пакуш
укр. кузин – д-р Ростислав Нищота з родиною
укр. кузинка– Оля (вдова по д-рові Юрію Нищоті) з сином д-ром Андрієм.

Пожертви зложені в пам’ять Покійного, розділено на такі цілі:
Служби Божі – 500 дол.
На потреби українських сиріт сестри Бернарди Ч.С.В. – 1,700 дол.

ПОДЯКА

Складаю щиросердечну подяку Високопреподобному о. Богданові Налисникові, Преподобному о. Володимирові Гудзинові за участь у Парастасі, Панахиді, за достойне і величаве переведення похоронних обрядів в асисті о. диякона Михайла Городиського в каплиці, катедрі і на цвинтарі. Його солов’їний спів розвіював наш жаль і смуток.

Наша глибока вдячність приятелям і знайомим за чисельну участь в Панахиді і похоронах, які гідно звеличали пам’ять незабутнього Мужа, за щирі співчуття, молитви, квіти та пожертви на потреби українських сиріт сестри Бернарди Ч.С.В. і за Служби Божі в пам’ять Покійного.

Від серця пливуча подяка тим, хто відпровадив Покійного на цвинтар, місце вічного спочинку.

Глибока вдячність і щира подяка похоронному заведенню Музики за скоре та професійне переведення справ, зв’язаних з похороном.

Тризна відбулася в ресторані Rosewood у поблизькому Rosemont.

По смачнім обіді до вельмишановної жалібної громади промовила дружина Ляриса. Подякувала усім теплими словами, що звеличали пам’ять Покійного своєю присутністю.

Дружина Ляриса Берестянська.

ДОРОГІ ЧИТАЧІ!

Висилаючи посмертні оголошення, просимо подавати числа своїх телефонів.

Оголошення можуть бути оплачені кредитовими картками:
VISA, MASTER CARD або AMERICAN EXPRESS

Ділимося сумною вісткою, що 23 жовтня 2010 р.
на 91-му році життя відійшла у вічність
у Somers Manor Nursing Home дорога Мама і Баба

СВ. П.

МАРІЯ ОПРИСКО

Залишилися у смутку:

сини – Орест, Albany, N. Y.
– Модест, Mahopac, N. Y.
внуки – Аманда, Дженифер, Емілі, Ашлі.

Марія народилася в селі Підмихайлівці, Україна, близько Рогатина і Івано-Франківська. Там пізнала свого майбутнього мужа Ярослава. Після Другої світової війни прибули до США та поселилася у Ню-Йорку. Згодом стали громадянами США та замешкали у Квінсі, Н. Й. Марія працювала в службі харчової промисловости для фірм Sears та Columbia Motion Pictures. Марія любила город, вишивати, читати, але понад усе свою цілу родину.

Похоронні відправи відбулися 29 жовтня 2010 р. в Українській католицькій церкві св. Андрія. Поховання на Українському католицькому цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Вічна Її Пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 8 листопада 2010 р.
на 64-му році життя відійшла у вічність

СВ. П.

МАРІЙКА МІЛЯН
з дому ХАВАЛЬКО

Залишила в глибокому смутку:

сина	– д-ра ДЖЕФРІ з дружиною ШІЛА
доньку	– ЛЕСЮ
внуків	– МАТЕЯ і СІДНІ
маму	– ГАНЮ
брата	– ЗИНОВІЯ ХАВАЛЬКО з родиною
брата	– ІВАНА ХАВАЛЬКО
тещу	– ОЛЮ МІЛЯН
шваґра	– БОГДАНА МІЛЯНА з родиною
племінників	– МИКОЛУ, СТЕФАНА і ЧАРЛСА

Вічна Її Пам'ять!

Ділимося сумною і болючою вісткою
з приятелями і знайомими, що 25-го жовтня 2010 р.
на 96-му році життя несподівано відійшла у вічність
наша дорога Мама, Бабуня, прабабуня, сестра і тета

СВ. П.

СОФІЯ ЧАБАН
з дому КУХАРСЬКА

У глибокому смутку залишилися:

дочка	– Ірена Воробець
сини	– Іларіон і Евген
внучка	– д-р Леся Воробець з мужем Dr. Gregory Frykman і синами Маркіяном і Андрійком
сестра	– Марія Нич
брат	– Михайло Кухарський
племінник	– Левко Нич з дружиною Марґаретою і донями Ларисою і Меланією

близька і дальша родина в Америці й Україні.

Похоронні відправи відбулися 28-го жовтня в церкві св. Миколая у Філядельфії, а опісля на цвинтарі св. Марії, Fox Chase, Philadelphia, PA.

Вічна Їй пам'ять!

Родина

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями
і знайомими, що в неділю, 24 жовтня 2010 р.
відійшов у вічність наш дорогий
муж, тато, дідусь, брат і вуйко

СВ. П.

РОСТИСЛАВ ГАЛАБУРДА

нар. 5 липня 1925 р. в селі Гниличках, Збаражського р-ну,
Тернопільської обл.

Парастас був відправлений в середу, 27 жовтня 2010 р. в похоронному заведенні Marrocco Memorial Chapel Clifton, New Jersey.

Похоронні відправи відбулися в четвер, 28 жовтня в Українській католицькій церкві св. Миколая, Пассейк, Н. Дж. і відтак на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку залишилася:

дружина	– Анна (з дому Гранична)
син	– Данило з дружиною Барбарою і донькою Маделин
син	– Михайло з дружиною Реней і сином Паркером
донька	– Дарія з чоловіком Йосифом Патті і дітьми Лярисою, Алексою і Христіяном
брат	– Василь з дружиною Іреною в Україні, їх син Євген з дружиною Надією та їх сини Данилко і Василько ближча і дальша родина в Україні, Уругваю та в Америці.

Вічна Йому пам'ять!

Український хор „Думка"
в Ню-Йорку

ділиться сумною вісткою,
що 16 серпня 2010 р. на 87-му році життя
відійшов у Божу вічність засновник хору „Думка"

СВ. П.

ВОЛОДИМИР ДИГДАЛО

Дружині Ромі з дітьми і внуками
складаємо співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

Управа хору „Думка"

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого найдорожчого і незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, ДІДА, БРАТА і ЗЯТЯ

СВ. П.

РОМАНА ГРАБА

відбулися Заупокійні Служби Божі в:

- церкві св. Івана Хрестителя у Випані, Н. Дж., 13 листопада 2010 р. о год. 5-ій по пол.;
- Соборі Входу в Храм Пресвятої Богородиці, Норт Порт, Фла. 13 листопада 2010 р. о год. 4-ій по пол.

Рідних і Знайомих просимо о молитви за душу Покійного.

Вічна Йому Пам'ять!

Дружина Аврелія з Родиною.

25-го листопада, 2010

Традиційне Святкування Дня Подяки

від години 12 до 4-ої по пол.

Обід включає традиційні страви: суп, салата, індик з начинкою та печеню "Prime Rib", фарширована полядвиця "Stuffed Pork Loin", лосось "Salmon"

Та смачні десерти

$30 від особи * 5-12 років - $15 * 4 років і менше - безкоштовно

216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446

845-626-5641

Українська книгарня в Едмонтоні, Канада проголошує 60% знижку на українські книжки

від 1 до 30 листопада 2010

антологія, збірники, альманахи, періодики, поезія

www.ukrainianbookstore.com

Тел.: 1 (866) 422-4255

• РОЗШУКИ •

Борис Зозуля розшукує сестру Горпину Довбенюк, яка у 1951 р. з мужем Миколою Довбенюком та дочкою Ніною прибули до США. Інформація про те була у „Свободі" ч. 292 від 15 грудня 1951 р. Також 31 березня 1966 р. в газеті була інформація про вступ Ніни до УНС. На поч. 1960-их років зв'язки між родинами перервалися. Моя адреса: Борис Зозуля, вул. Жовтнева, 125, с. Білогородка, Києво-Святошинський р-н, Київська обл., 08140 Ukraine.

Тел.: (380-44) 228-9486, (380-97) 764-8692.

Книжку Левка Хмельковського „136 призвідців Голодомору" можна придбати, виславши 10 дол. на адресу: Lev Khmelkovsky, 66 Sedar Grove Lane, 21F, Somerset, NJ 08873

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Theodore M. Lytvyn,Manager

NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

• ДО ВИНАЙМУ •

2-спальневий апартамент в 4-родинному будинку на тихій вулиці біля South Orange, NJ. Опалення і вода включені в оплату. Ціна за домовленістю.

Тел.: (973) 735-7331

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙҐРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.10009
(212) 674-2568

• НА ПРОДАЖ •

Продається кондомініюм, разом з меблями, в українському селі ім. св. Андрія, у North Port, FL., 2 спальні, 2 лазнички. До спільного вжитку басейн.

Тел.: (941) 423-1300 або (440) 842-1993

На продаж кондомініюм (55+) в українському селі у Центральному Нью-Джерзі. Спокійна секція. Загально 5 кімнат (2 спальні). Близько склепів і головних доріг. Тел.: 908 429-9213

• РІЗНЕ •

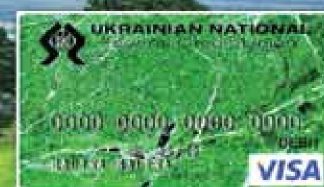
*Куплю **картини** старих українських мистців до приватної колекції. Оплата готівкою. (Cash)*

Тел.: (312) 330-0956

Михайло

У Карпатах... слід насолоджуватися місцевими краєвидами

VISA® Debit Card виключно від УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ

Без комісії. Без кордонів. Без проблем

А не перейматися тим, як заплатити за місцевий готель

УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА
ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА
Нью-Йорк · Бруклін · Саус Баунд Брук · Картерет

www.UkrNatFCU.org 1-866-859-5848

NCUA